

Către: DI Anatol Arapu
Ministrul Finanțelor

Copie: DI Iurie Leancă
Prim-ministru al Republicii Moldova

Copie: DI Andrian Candu
Viceprim-ministru, Ministrul Economiei

Copie: DI Veaceslav Ioniță
Președintele Comisiei parlamentare economie, buget și finanțe

Copie: DI Ion Prisăcaru
Șeful Inspectoratului Fiscal Principal de Stat

Nr. 48 din 25 iulie 2014

Ref: Proiectul politicii fiscale și vamale pentru anul 2015 (proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative¹)

Stimate domnule Ministru,

În numele Asociației Patronale "Camera de Comerț Americană din Moldova" (în continuare „AmCham”), Vă prezentăm comentariile noastre la proiectul de lege ce vizează **Politica fiscală și vamală pentru anul 2015**.

Comentariile noastre sunt prezentate în **Anexa** la această adresare.

Ținem să Vă informăm că proiectul politicii fiscale și vamale pentru 2015 cuprinde o serie de norme **contradictorii** care în opinia noastră necesită revizuire sau excludere. Ne referim în mod particular la următoarele subiecte:

- Intenția abuzivă de a introduce obligativitatea înregistrării în Registrul general electronic al facturilor fiscale a tuturor facturilor fiscale (nu doar a celor care depășesc suma de 100 mii lei). Se propune modificarea art. 118¹ alin. (1) al Codului fiscal. **Recomandăm categoric excluderea acestor prevederi din proiectul de lege!** Înregistrarea tuturor facturilor fiscale indiferent de sumă este imposibilă în regim manual din punct de vedere tehnic și practic, poartă riscuri imense pentru deducerea sumelor TVA aferente tuturor facturilor fiscale, este contraproductivă, nu corespunde practicii UE, precum și va face administrarea fiscală absolut insuportabilă. Mai mult, în decurs de 2 ani de zile Ministerul Finanțelor a comis în repetate rânduri o serie de greșeli în privința acestui Registru, ceea ce a necesitat înregistrarea și aprobarea mai multor inițiative legislative ale deputaților în regim de urgență, pentru a corecta greșelile și a exclude riscurile imense de deducere a TVA, de administrare contraproductivă a acestui Registru, etc. **Este regretabil că după doi ani de experimente nefericite pe seama contribuabililor, Ministerul Finanțelor nu a făcut concluziile de rigoare și repetă greșelile conceptuale admise anterior. Mai mult, considerăm că trebuie să fie inițiată o anchetă privind modul și practica în baza căreia acest Registru a fost introdus în legislația RM, care au fost prejudiciile / costurile aduse mediului de afaceri și cine este responsabil pentru situația creată, precum și care este efectul final al acestor modificări, dacă acest registru merită să fie menținut în continuare!**
- Intenția Ministerului de Finanțe de a limita deducerile (în scopul impozitului pe venit, precum și TVA) doar pentru un singur autoturism per agent economic aferente cheltuielilor suportate pentru întreținerea, funcționarea și reparația autoturismelor folosite de persoanele cu funcții de conducere ale contribuabilului. Considerăm că ambele formule ce se referă la art. 24 și art. 102 al Codului fiscal trebuie să fie excluse din proiectul de lege. Argumentul Ministerului Finanțelor precum că aceste cheltuieli nu se includ în categoria cheltuielilor necesare și ordinare este absolut eronat și nu ia în considerație o serie de factori.

¹ <http://www.particip.gov.md/proiectview.php?l=ro&idd=1680>

- Intenția Ministerului Finanțelor ca normele rezidurilor, deșeurilor și perisabilității naturale pentru TOATE sectoarele ale economiei naționale să fie stabilite de autoritățile de specialitate ale administrației publice centrale pînă la finele anului 2014, și nu de contribuabilii care cunosc mai bine sectoarele sale de activitate. Proiectul de lege prevede că în termen de pînă la 31 decembrie 2014 autoritățile de specialitate ale administrației publice centrale împreună cu instituțiile de specialitate și Ministerul Finanțelor vor elabora și aproba limitele privind deducerea reziduurilor, deșeurilor și perisabilității naturale. Intenția dată este una utopică, deoarece normele date nu au fost elaborate nici timp de 23 de ani de independență. Mai mult, modificarea data este o încercare repetată de a reveni la un model istoric care și-a demonstrat ineficiența și la care s-a renunțat deja o dată. Normele date se referă la art. 24, alin. (13) al Codului fiscal.
- Introducerea unui concept nou precum „*sisteme informaționale computerizate*” prin care Ministerul Finanțelor dorește să certifice orice program/soft utilizat de către contribuabil în activitatea sa economică. În opinia AmCham aceasta reprezintă o intenție abuzivă a autorităților de a certifica orice sistem informațional utilizat de contribuabil (prin definiția propusă și MS Excel utilizat de contribuabil trebuie să fie certificat la Ministerul Finanțelor).
- Intenția de a revizui tratamentul fiscal al donațiilor efectuate în adresa persoanelor fizice cetățeni ai Republicii Moldova.

Rugăm susținerea de către Ministerul Finanțelor a propunerilor noastre. Sîntem gata să acordăm Ministerului Finanțelor suportul necesar pentru îmbunătățirea proiectului de lege.

Paralel, rugăm organizarea între Dvs și reprezentanții AmCham a unei întrevederi, în cadrul căreia ar fi analizate aspectele abordate în această adresare.

Vă mulțumim pentru colaborare și Vă rugăm să nu ezitați să ne contactați pentru orice informații adiționale.

Cu deosebit respect,
Mila Malairău

Director executiv al Asociației Patronale
“Camera de Comerț Americană din Moldova”

Recomandările Camerei de Comerț Americane din Moldova (AmCham Moldova) aferente proiectului Politicii fiscale și vamale pentru 2015

Codul Fiscal al Republicii Moldova

Nr.	Denumirea articolelor, care se propun spre modificare	Comentarii și recomandări
<p>TITLU I (Dispoziții generale) TITLU II (Impozitul pe venit)</p>		
	<p>Art 5. Noțiuni generale se completează cu punctul 43) <u>Sisteme informaționale computerizate</u></p> <p>În același context se modifică următoarele articole:</p> <p>Art 8. Drepturile și obligațiile contribuabilului Alin. (2) se completează cu litera c¹)</p> <p>Art 257. Încălcarea regulilor de ținere a evidenței contabile și a evidenței în scopuri fiscale se completează cu alin. (5¹)</p> <p>Art 295. din Codul contravențional se completează cu alin. (10)</p> <p>Art 4. din Legea pentru punerea în aplicare a titlului V al Codului fiscal se completează cu alin. (24)</p>	<p>Art 5 din Codul Fiscal se completează cu punctul 43) cu următorul cuprins: „43) <u>Sisteme informaționale computerizate</u> - sistem alcătuit din ansamblu de elemente implicate în procesul de colectare, transmisie, prelucrare a informației financiare a agentului economic, indiferent dacă computerul este exploatat nemijlocit de agentul economic sau de terțe părți.”</p> <p>Art 8 din Codul fiscal, alin. (2) se completează cu litera c¹) cu următorul cuprins: „c¹) să utilizeze sistemele informaționale computerizate, softuri elaborate pentru mașini de casă și control, certificate la Comisia de certificare a Ministerului Finanțelor, în modul stabilit de Ministerul Finanțelor;”</p> <p>Art 257 din Codul fiscal se completează cu alineatul (51) cu următorul cuprins: „5¹) <u>Utilizarea sistemelor informaționale computerizate și/sau softurilor pentru mașini de casă și control, necertificate de către Comisia de certificare a Ministerului Finanțelor, se sancționează cu o amendă de 50 000 lei .”</u></p> <p>Art 295 din Codul contravențional se completează cu alineatul (10) cu următorul cuprins: „(10) <u>Utilizarea sistemelor informaționale computerizate și/sau softurilor pentru mașini de casă și control, necertificate de către Comisia de certificare a Ministerului Finanțelor se sancționează cu amendă de la 25 la 150 de unități convenționale aplicate persoanei cu funcție de răspundere.</u>”</p> <p>Art 4 din Legea pentru punerea în aplicare a titlului V al Codului fiscal se completează cu alineatul (24) cu următorul cuprins: „(24) <u>Pe parcursul anului 2015, agenții economici care livrează și/sau utilizează sisteme informaționale computerizate, softuri elaborate pentru mașini de casă și control, urmează să le certifice la Comisia de certificare a Ministerului Finanțelor în modul stabilit de Ministerul Finanțelor. Începând cu 01.01.2016 se interzice utilizarea sistemelor informaționale computerizate, softurilor elaborate pentru mașini de casă și control, necertificate de către Comisia de certificare a Ministerului Finanțelor.</u>”</p> <p>Propuneri și recomandări:</p> <p>Urmează de revăzut conceptual redacția noțiunii de „sisteme informaționale computerizate” precum și toate articole aferente acestei noțiuni. În redacția propusă a fi introdusă în Codul fiscal această noțiune va include în sine nu doar sisteme informaționale efectiv</p>

utilizate de către agenții economici în activitatea sa (de exemplu sisteme informaționale de evidență contabilă sau bazele de date ale clienților agentului economic), ci și alte sisteme informaționale (de exemplu programul MSWord, cu ajutorul căruia se întocmesc și se redactează rapoarte, inclusiv financiare, sau programul MSExcel, care este utilizat pentru exportarea informațiilor financiare și analiza statistică a acestora, etc.). De asemenea, apare problema cu sisteme informaționale specializate utilizate de companiile mari sau companiile cu investiții străine – aceste companii de regulă utilizează sistemele contabile internaționale și este discutabilă posibilitatea certificării acestora la Comisia specială pe lângă Ministerul Finanțelor. Astfel, conform intenției autorilor Proiectului, sistemele informaționale computerizate va fi necesar de certificat la Comisia ce se intenționează a fi creată pe lângă Ministerul Finanțelor. În cazul instituțiilor mari, cum ar fi instituțiile financiare, companiile mari cu investiții străine, care utilizează sisteme informaționale computerizate speciale, destinate concret activității desfășurate de către acestea, certificarea în cauză nu va fi posibilă, deoarece fiecare sistem informațional va fi unul specific.

Astfel, problema de bază a acestor modificări constă în definiția prea largă și generală a *sistemelor informaționale*, precum și în intenția abuzivă a autorităților de a certifica orice sistem informațional utilizat de contribuabil (prin definiția propusă și MS Excel utilizat de contribuabil trebuie să fie certificat la Ministerul Finanțelor). În cazul în care Ministerul Finanțelor propune asemenea cerințe restrictive doar pentru mașinile de casă și control, atunci propunerea este obiectivă, însă în cazul în care propunerea se referă la toate sistemele informaționale utilizate de contribuabili (ori definiția propusă ne duce la această concluzie), atunci propunerea este abuzivă și intervine nejustificat în activitatea de întreprinzător a contribuabililor.

Cui revine sarcina certificării? Importatorilor și celor care elaborează programele soft sau celor care le utilizează? Ce se întâmplă în cazul elaborării softurilor individualizate pentru anumite companii? Fiecare soft în exemplar unic trebuie să fie certificat la Ministerul Finanțelor? Ce se întâmplă în cazul programelor soft utilizate la nivel internațional, care se preiau și se utilizează de contribuabili mari (companii cu capital străin)? Pentru asemenea softuri în Moldova nu există importatori/distribuitori oficiali și atunci înseamnă această că utilizarea acestor softuri va fi interzisă? Care este competența Comisiei pe lângă Ministerul Finanțelor, condițiile și criteriile de certificare? Care sînt factorii care ar exclude factorul coruptibil? Este capabilă această Comisie să certifice obiectiv sute și mii de softuri specializate pentru diferite domenii? Unul și același soft propus dispune de zeci și sute de configurații. Înseamnă aceasta că Comisia pe lângă Ministerul Finanțelor va certifica fiecare configurație?

Credem că introducerea acestei obligații urmează să fie minuțios analizată și să țină cont de specificul businessului din Republica Moldova. De asemenea, considerăm că această propunere nu este argumentată din punct de vedere economic, ținând cont de faptul că sistemele informaționale sunt create pentru înregistrarea, prelucrarea și generarea informațiilor cu privire la poziția și performanța financiară în special pentru cerințele interne ale companiei și ulterior pentru utilizatorii externi. Astfel, considerăm că companiile trebuie să dispună **de dreptul** de a utiliza orice sistem informațional ce ar garanta o măsurare, evaluare, cunoaștere și gestiune a elementelor patrimoniale și rezultatelor financiare, conform propriului raționament economic, fără a fi nevoiți să parcurgă procesul anevoios și birocratic de certificare a sistemului informațional computerizat la Ministerul Finanțelor. Această modificare va fi privită drept un impediment și o presiune fără temei economic asupra contribuabililor.

În contextul ultimelor modificări legislative ce vizează majorarea autonomiei și libertății companiilor de a alege și a-și crea politicile de contabilitate și metodele de ținere a evidenței contabile conform caracteristicilor particulare ale activității pe care le desfășoară, modificarea legislativă în cauză ar putea fi văzută ca un impediment și un pas făcut înapoi pe calea liberalizării și eficientizării sistemului financiar-contabil.

Propunem ca restricțiile de mai sus să se refere doar la mașinile de casă și control și să fie introduse criterii exacte la îndeplinirea cărora apare obligația utilizării sistemelor informaționale computerizate. De asemenea, este necesară specificarea periodicității certificării acestor sisteme, includerea unor prevederi speciale aplicabile în cazul externalizării ținerii contabilității, precum și privind necesitatea certificării repetate în cazul modernizării sistemelor informaționale computerizate utilizate.

Obligativitatea utilizării sistemelor informaționale computerizate

Considerăm necesară specificarea criteriilor clare privind obligativitatea utilizării sistemelor informaționale computerizate de către contribuabil pentru ținerea evidenței contabile. Ne referim în mod special la contribuabili din sectorul micului business care țin contabilitatea în baza sistemului contabil în partidă simplă și, în majoritatea cazurilor, nu utilizează sistemele informaționale computerizate, iar evidența contabilă și toate registre centralizatoare aferente sunt întocmite pe suport de hârtie din motivele lipsei echipamentelor necesare computerizate.

Potrivit amendamentelor propuse la articolul 8 din Codul fiscal, utilizarea sistemelor informaționale computerizate, softuri elaborate pentru mașini de casă și control, certificate la Comisia de certificare a Ministerului Finanțelor reprezintă obligația contribuabilului. Considerăm că obligația propusă urmează să fie reevaluată în vederea raportării la anumite criterii (de exemplu, venitul din vânzări, localizarea contribuabililor etc.).

Utilizarea sistemelor informaționale computerizate în cazul externalizării evidenței contabile

Considerăm necesară introducerea prevederilor exprese privind certificarea sistemelor informaționale computerizate în cazul transmiterii ținării contabilității unei entități specializate în bază contractuală (acest drept al contribuabilului fiind stabilit de art. 13 alin. (3) lit. c) din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007). Astfel, entitățile specializate care prestează servicii de ținere a evidenței contabile în majoritatea cazurilor au sistemele informaționale contabilizate și softuri care sunt utilizate pentru ținerea contabilității la mai multe companii. Totodată, configurarea acestor softuri pentru fiecare companie poate fi diferită, având în vedere necesitățile informaționale și specificul fiecărei companii.

În acest sens, considerăm necesar clarificarea următoarelor aspecte privind certificarea sistemelor informaționale computerizate utilizate:

- cui revine responsabilitatea certificării sistemului informațional computerizat în cazul externalizării contabilității;
- dacă același soft este utilizat pentru ținerea contabilității la mai multe companii, care este modul de certificare – odată pentru softul utilizat sau pentru fiecare companie.
- dacă se utilizează același soft, însă cu diferite configurații, care este modul de certificare a acestora?

Termenele și periodicitatea certificării sistemelor informaționale computerizate utilizate

Considerăm necesară introducerea prevederilor exprese privind termenul-limită pentru certificarea sistemelor informaționale computerizate nou-procurate sau nou-create. În mod special ne referim la situația în care certificarea sistemelor informaționale ar putea să dureze în timp, iar neutilizarea acestora de către contribuabili până la certificare ar putea constitui un obstacol în activitatea lor de business. În acest sens, legislația fiscală trebuie să conțină referință la termenul în care trebuie să fie certificate sistemele informaționale, precum și toate detaliile de tranziție de la sistemul informațional vechi la cel nou.

Adițional, proiectul de lege nu prevede cerințele speciale privind periodicitatea certificării sistemelor informaționale (adică, o dată la implementare, anual sau cu alta periodicitate). De asemenea, nu sunt specificate criteriile privind cazurile de modernizare ulterioară a sistemelor informaționale și necesitatea certificării ulterioare a acestora.

Sumarizând cele de mai sus, credem că urmează de revăzut conceptual redacția noțiunii de „sisteme informaționale computerizate”, precum și toate articole aferente acestei noțiuni și de analizat dacă o asemenea implicare considerabilă în activitatea de întreprinzător este benefică din punct de vedere a costurilor și beneficiilor atât pentru stat, cât și pentru mediul de afaceri.

De asemenea, menționăm că certificarea propusă reprezintă în sine un act permisiv, care trebuie să se regăsească în Nomenclatorul actelor permissive stabilit de Legea 160/22.07.2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Toate detaliile cu privire la eliberarea actelor permissive trebuie să fie coordonate cu prevederile Legii 160/22.07.2011. Menționăm de asemenea următoarele prevederi din Legea 160/22.07.2011:

		<p>„Articolul 13. Mecanismul de revizuire a actelor normative <u>(2) Prevederile actelor legislative și ale celor normative cu privire la eliberarea actelor permise, precum și taxele pentru eliberarea acestora, care nu sînt incluse în Nomenclatorul actelor permise se consideră caduce.</u> (3) Nu se permite eliberarea unor acte permise care nu sînt incluse în Nomenclatorul anexat la prezenta lege. <u>(4) Orice normă stabilită de lege care ține de înregistrarea, autentificarea, certificarea, omologarea, confirmarea unor relații juridice sau unor bunuri devine caducă dacă are drept rezultat emiterea unor acte permise care devin caduce conform alin. (2).”</u></p> <p>De asemenea, propunem Ministerului de Finanțe la promovarea acestor modificări în afara de Legea 160/22.07.2011 să se consulte cu prevederile Legii 235/20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, precum și prevederile Codului Fiscal (art. 3, alin. 31, precum și art. 6, alin. (8)).</p> <p>De asemenea, în scopul asigurării transparenței, proporționalității, previzibilității, echității, stabilității, certitudinii, randamentului impunerii, este strict recomandabilă stabilirea condițiilor de certificare nu prin Ordinul Ministerului Finanțelor, ci prin LEGE sau Hotărîre de Guvern.</p>
	<p>IFRS SIRF</p>	<p>Pe tot cuprinsul proiectului de Lege se propune ca textul „Standardele Internaționale de Raportare Financiară” să fie înlocuit cu textul „I.F.R.S”.</p> <p>Propuneri: În Nota informativă se menționează că modificările au drept scop racordarea terminologiei din legislația fiscală la prevederile Legii contabilității 113/27.04.2007. În Legea contabilității se utilizează doar noțiunea de „Standarde Internaționale de Raportare Financiară”, dar nu I.F.R.S. Nu ar fi corect ca în textul în limba română să fie incluse abrevieri din limba engleză. IFRS se descifrează ca International Financial Reporting Standards.</p>
	<p>Art. 5 Noțiuni generale pct. (32)</p> <p>Propunem revizuirea art. 5, pct. (32), precum și completarea acestuia cu lit. g) adăugînd o nouă modalitate de determinare a datoriei drept una compromisă</p>	<p>Dincolo de prevederile proiectului de lege, propunem următorul concept nou ce se referă la optimizarea procedurii de trecere la cheltuieli deductibile a creanțelor nerecuperabile.</p> <p>Problema: Agenți economici dispun de creanțe nerecuperabile. Pentru casarea acestora agentul economic urmează sau să achite impozitul pe venit (cu reintroducerea impozitului pe venit de 12% problema a devenit actuală) sau, conform art. 5 p. 32) în CF, pentru a confirma că datoria este compromisă să suporte costuri suplimentare sub forma de taxa de stat de 3% + serviciile avocaților + costurile executorului judecătoresc + costuri de timp - doar pentru a obține în final un act care confirmă imposibilitatea executării creanței. Ulterior în temeiul acestui act agentul economic trece la cheltuieli deductibile datoriei compromise.</p> <p>Soluția în UE Agentul economic care știe că are creanța nerecuperabilă sau prezumă că creanța este nerecuperabilă - solicită un raport de la o companie de colectare a datoriilor. În cazul în care aceasta confirmă inoportunitatea recuperării pe cale judiciară - agentul economic casează creanța fără a plăti alte taxe sau impozite. Concomitent, pentru a evita abuzurile, țările UE reglementează suplimentar limita maximă a unor astfel de creanțe care pot fi trecute la cheltuieli deductibile în asemenea mod. De regulă, limita maximă este de 100.000 EUR. Pentru Moldova acest plafon poate fi redus substanțial (spre exemplu, pînă la o sumă de 50.000 lei).</p> <p>În opinia noastră este important ca să existe un asemenea mecanism care să permită deducerea cheltuielilor/datoriilor compromise pentru creanțe mai mici, fără necesitatea de a apela în instanța de judecată. De asemenea, în opinia noastră fiecare caz trebuie analizat separat, cu emiterea documentelor confirmative respective de diverse autorități competente desemnate în parte. Aceasta ar reduce din 100% de adresări către instanțele de judecată. Multe din punctele articolului nu țin nemijlocit de competența instanței de judecată, iar procedura de</p>

		<p>adresare în judecată este una costisitoare, anevoioasă și de lungă durată.</p> <p>Propunere Așadar, propunem revizuirea art. 5 cu p. (32) după cum urmează:</p> <p><i>„Datorie compromisă – creanță nerambursabilă în termen de 2 ani de zile din data formării acesteia: A) în cazurile când valoarea datoriei nerambursabile nu depășește suma de 50000 lei, dacă: a) agentul economic lichidat nu are succesori de drepturi, <u>fapt confirmat în baza certificatului emis de lichidator;</u> b) persoana juridică sau fizică care desfășoară activitate de întreprinzător, declarată insolubilă, nu are bunuri, <u>fapt confirmat în baza certificatului emis de administratorul insolvenței;</u> c) <u>persoana juridică, persoana fizică care nu desfășoară activitate de întreprinzător și gospodăria țărănească (de fermier) sau întreprinzătorul individual nu are, în decurs de 2 ani din ziua apariției datoriei, bunuri sau este în insuficiență de bunuri ce ar putea fi percepute în vederea stingerii acestei datorii, fapt confirmat la alegerea contribuabilului prin raportul unei companii de colectare a datoriilor care confirmă inoportunitatea recuperării datoriei sau de către actul respectiv al instanței de judecată;</u> d) <u>persoana fizică a decedat și nu mai există persoane obligate prin lege să onoreze obligațiile acesteia, fapt confirmat prin certificat emis de notarul de la ultimul loc al domiciliului persoanei fizice decedate;</u> e) <u>persoana fizică, inclusiv membrii gospodăriei țărănești (de fermier) sau întreprinzătorul individual, care și-a părăsit domiciliul nu poate fi găsită în decursul termenului de prescripție stabilit de legislația civilă, fapt confirmat prin certificat emis de organele competente ale Ministerului Afacerilor Interne a RM;</u> B) în cazurile când valoarea datoriei nerambursabile depășește suma de 50000 lei, documentul justificativ pentru recunoașterea creanței drept compromise se consideră actul respectiv al instanței de judecată sau al executorului judecătoresc (decizie, încheiere sau alt document prevăzut de legislația în vigoare) potrivit căruia perceperea datoriei nu este posibilă. Calificarea datoriei drept compromisă, în cazurile specificate mai sus, are loc doar în baza documentului corespunzător prin care se confirmă apariția circumstanței respective de implicare într-o formă juridică în condițiile legii.”</i></p>
	<p>Art 6. Impozite și taxe și tipurile lor</p> <p>precum și toate celelalte prevederi din proiectul de lege ce se referă la varianta rusă a Codului Fiscal</p>	<p>La art 6, precum și toate celelalte prevederi din proiectul de lege ce se referă la varianta rusă a Codului fiscal, propunem să fie expres specificat că textul proiectului se referă doar la varianta rusă a Codului fiscal.</p>
	<p>Art 19. Facilități acordate de patron</p> <p>lit a)</p> <p>Art 24. Deducerea cheltuielilor aferente activității de întreprinzător</p> <p>se completează cu alin. (20)</p>	<p>Art 19 din Codul fiscal La litera a), după textul „cu excepția plăților în bugetul asigurărilor sociale de stat și a primelor de asigurare obligatorie de stat,” se introduce textul „, , plăților menționate la art.24 alin.(20).”</p> <p>Art 24 din Codul fiscal se completează cu alineatul (20) cu următorul cuprins: „(20) Se permite deducerea cheltuielilor suportate de către angajator pentru primele de asigurare facultativă de asistență medicală ale angajatului în mărime de pînă la 50% din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută prevăzută în Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul respectiv, pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr.2 la Legea nr.1593-XV din 26 decembrie 2002.”</p>

		<p>Propunere: Propunem să fie introdusă perioada pentru aplicarea plafonului de 50% din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă (anual, lunar, etc.)</p>
	<p>Art 20. Sursele de venit neimpozabile</p> <p>Lit g) se abrogă</p> <p><i>Ca urmare a acestei modificări din categoria de surse de venit neimpozabile vor fi excluse indemnizațiile de concediere stabilite conform legislației</i></p>	<p><u>Prin excluderea din Codul Fiscal a art. 20, lit.g) din categoria de surse de venit neimpozabile vor fi excluse indemnizațiile de concediere stabilite conform legislației.</u></p> <p>AmCham nu susține această modificare din următoarele motive:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Indemnizațiile de concediere fac parte din categoria de <u>garanții</u> oferite salariatului, prevăzute de art.172 alin.1 al Codului muncii. Cazurile de acordare a garanțiilor și compensațiilor sunt enumerate în art.173 al Codului muncii, fiind specificat faptul că salariaților li se acordă garanții și compensații în caz de: d) <i>încetare a contractului individual de muncă</i>. În continuare, în cadrul capitolului IV “<i>Garanții și compensații acordate salariaților în legătură cu încetarea contractului individual de muncă</i>” legiuitorul în <u>art.186 “<i>Indemnizația de eliberare din serviciu</i>”</u> face referire la termenul de indemnizații, specificând în cadrul articolului dat toate tipurile de indemnizații (sub forma de plăți) oferite de angajator salariatului, în legătură cu concedierea acestuia din urmă. Astfel, legiuitorul include plățile făcute către salariatul concediat în categoria de indemnizații. ▪ Făcând o analiză a legislației de asigurări sociale de stat, observăm chiar și în titlul Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr.289/22.07.2004, faptul că legiuitorul utilizează termenul de indemnizații pentru a desemna acele plăți cu caracter de garanții și compensații de stat, menite să contribuie la protecția socială a anumitor categorii de persoane. Atragem atenția asupra faptului că toate categoriile de indemnizații sociale, atât în conformitate cu prevederile legislației fiscale, cât și în conformitate cu prevederile cuprinse de legile speciale ce prevăd aceste indemnizații, constituie un venit neimpozabil. ▪ Accentuăm faptul că prin natura sa plățile făcute către salariat, la momentul concedierii acestuia, nu fac parte din categoria de plăți salariale, deoarece nu constituie echivalentul muncii prestate de salariat angajatorului în rezultatul căreia survenind obligația angajatorului de a remunera salariatul pentru munca prestată, ci fac parte din categoria de indemnizații, adică plăți menite să asigure salariatul rămas fără o sursă de existență, cu un minim necesar de resurse, pînă la găsirea unui nou loc de muncă. ▪ Poziția indicată mai sus, pe lângă prevederile cuprinse de Codul muncii, este reconfirmată și prin cuprinsul <u>Codului de executare care în art.110, lit.g, la categoria veniturilor care nu pot fi urmărite, atribuie și: indemnizațiile de eliberare din serviciu</u>. Astfel, constatăm în mod repetat intenția legiuitorului de a atribui plățile obținute de salariat în legătură cu concediere, la categoria de indemnizații, avînd regim juridic corespunzător. ▪ Analizînd oportunitatea modificărilor propuse, privind excluderea indemnizațiilor de concediere din categoria de venit neimpozabil, constatăm că astfel de modificare va avea un impact negativ în primul rînd asupra salariatului, care ajungînd în situația de a fi lipsit de sursă de existență este împovărat suplimentar și cu obligații fiscale față de stat. Pe de altă parte, o sarcină suplimentară va fi impusă și pe seama angajatorului, care va trebui să suporte cheltuieli suplimentare, ceea ce va influența negativ achitarea de către angajat a acestor indemnizații. ▪ În cele din urmă trebuie examinată și perspectiva interesului statului, care va fi afectat negativ prin faptul că persoanele concediate și private de o parte de indemnizații se vor adresa statului pentru ajutor de șomaj, iar pe de altă parte angajatorii neonești vor apela la alte temeuri de concediere, pentru a nu se încadra sub incidența obligației de a achita salariatului indemnizații de concediere, ceea ce va duce la un impact legal și financiar major pentru toate părțile implicate în proces. ▪ Indemnizația de concediere este o plată similară cu alte tipuri de indemnizații (de boală, accidente, traumatisme și alte incapacități temporare de muncă) care după natura lor nu se impozitează, deoarece scopul lor este să contribuie la protecția socială a anumitor categorii de persoane, în cazul dat a persoanelor care au rămas fără un loc de muncă.
	<p>Art 20. Sursele de venit neimpozabile</p>	<p>Art 20 din Codul fiscal, la litera i), cuvintele „<i>de donație sau</i>” se exclud.</p>

<p>Lit i) Lit i²)</p> <p>În același context Codul fiscal se completează cu art. 89¹. Reținerea impozitului din donații</p>	<p>Art 20 din Codul fiscal se completează cu litera i²) cu următorul cuprins: „i²) patrimoniul primit de către persoanele fizice cetățeni ai Republicii Moldova cu titlu de donație de la persoanele fizice cetățeni ai Republicii Moldova;”</p> <p>Codul fiscal se completează cu articolul 89¹ cu următorul cuprins: Articolul 89¹. Reținerea impozitului din donații Persoanele menționate la art.90 sunt obligate să rețină din fiecare donație și să achite ca parte a impozitului o sumă egală cu: - 7% din sumele îndreptate spre plată persoanelor fizice cetățeni, întreprinzătorilor individuali și gospodăriilor țărănești (de fermier); - 12% din sumele îndreptate spre plată persoanelor juridice. Nu se reține în prealabil suma din plățile efectuate în folosul caselor de copii de tip familial, conform art.20 lit.i1), precum și din plățile efectuate în folosul autorităților publice și instituțiilor publice specificate la art.51, a organizațiilor necomerciale specificate la art.52 alin.(1) și la art.53³.”</p> <p>Propuneri și recomandări: Părerea noastră este că în cazul dat trebuie să se stabilească doar un singur subiect al impunerii – fie donatorul, fie donatarul. Propunem să fie revizuit regimul propus de impozitare în contextul aplicării concomitent a prevederilor art. 42 din Codul fiscal, precum și a anumitor restricții prevăzute de Codul civil.</p> <p><u>Menționăm că reținerea impozitului la sursă din donații ca rezultat va obliga beneficiarii să prezinte declarațiile cu privire la impozitul pe venit în conformitate cu prevederile art. 83, alin. (2) din Codul fiscal. Luând în considerație că beneficiarii de venit sub formă de donații sunt persoane cu dizabilități, veteranii, familiile social-vulnerabile etc., persoanele sus-menționate fie nu au cunoștințe în domeniul legislației fiscale fie în unele cazuri nu vor avea posibilitatea de a depune declarația cu privire la impozit pe venit, iar aceasta va conduce la aplicare amenzilor în conformitate cu prevederile art.260, alin. (1) din Codul fiscal. Reieșind din cele expuse, propunem la venitul sub forma de donații să fie aplicată reținerea finală în conformitate cu prevederile art.90¹ din Codul fiscal.</u></p> <p>Din titlul art 89¹ reiese că nu este cazul reținerii finale, însă cota impozitului pe venit pentru persoanele juridice este conform art.15 al Codului fiscal, și anume 12%. Totodată, conform art.18 al Codului fiscal, donațiile primite de persoane juridice se impozitează. Deci, nu este clar, impozitul pe venit se reține final de către donatar sau donatorul va plăți și el 12%? Menționăm că donatarul este obligat să achite impozitul pe venit din donații conform art.42 al Codului fiscal. Dacă totuși este o reținere finală, atunci clauza de alin.(2) a art.89/1 nu se poate conține în acest articol, care prevede în titlu că se referă la reținerea la sursă care nu este finală.</p> <p>Având în vedere prevederile Hotărârii Parlamentului cu privire la Concepția reformei fiscale 1165/24.04.97, excluderea dublei impuneri se propune a fi unul dintre principiile fundamentale ale impunerii și administrării fiscale. <u>În acest context, considerăm necesară revizuirea art. 42 al Codului fiscal în scopul evitării dublei impuneri.</u></p> <p>Mai mult decât atât, este important de menționat faptul că potrivit prevederilor art. 832 din Codul civil, donațiile în relațiile dintre persoanele juridice cu scop lucrativ sunt interzise. <u>În acest sens, propunem revizuirea prevederilor propuse ale art.89¹ al Codului fiscal în strictă corelare cu prevederile Codului civil.</u></p> <p>Astfel, cu scopul eliminării deficiențelor constatate, recomandăm ajustarea prevederilor proiectului de lege pentru a evita dubla impozitare și a simplifica procesul de administrare fiscală atât a donatorului, cât și donatarului.</p>
<p>Art 24. Deducerea cheltuielilor aferente activității de întreprinzător, se completează cu alin. (5)</p>	<p>Art 24 din Codul fiscal se completează cu alin. (5) cu următorul cuprins : „(5) Prin derogare de la prevederile prezentului articol, art.26 și art.27, deducerea uzurii și cheltuielilor pentru întreținerea, funcționarea și reparația autoturismelor folosite de persoanele cu funcții de conducere ale contribuabilului, deductibile conform prezentului titlu, se permite</p>

O completare similară se referă și la domeniul TVA, prin completarea **art. 102, alin.(11)** al Codului Fiscal

Se propune LIMITAREA DEDUCERILOR pentru întreținerea autoturismelor

doar pentru un singur autoturism per agent economic.

Art 102 din Codul fiscal

se completează cu alin. (11) cu următorul cuprins:

„(11) **Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pentru întreținerea, funcționarea și reparația autoturismelor folosite de către persoanele cu funcții de conducere ale contribuabilului, se trece în cont doar pentru un singur autoturism per agent economic. Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pentru întreținerea, funcționarea și reparația mai mult de un singur autoturism folosit de către persoanele cu funcții de conducere ale contribuabilului nu se trece în cont și se raportează la consumuri sau la cheltuieli.**”.

Constatări, propuneri și recomandări:

Considerăm că ambele formule ce se referă la art 24 și art 102 trebuie să fie excluse din proiectul de lege. Argumentul Ministerul Finanțelor precum ca aceste cheltuieli nu se includ în categoria cheltuielilor necesare și ordinare este absolut eronat.

După cum menționează autorii proiectului această măsură are drept scop „înlăturarea cazurilor de deducere a cheltuielilor legate de întreținerea, funcționarea și reparația autoturismelor, care sunt utilizate și în alte scopuri decât cele necesare pentru desfășurarea activității de întreprinzător”.

Cu siguranță modificările propuse vor genera multiple întrebări și abuzuri din partea inspectorilor fiscali. În primul rând nu este clar cine sunt persoanele cu funcții de conducere ale contribuabilului. Aceasta categorie, în dependență de structura organizatorică a contribuabilului, poate include administratorii – salariați, inclusiv președintele consiliului de administrație dacă este și salariat, directorii generali și directorii, directorii adjuncți, șefii compartimentelor - divizii, departamente, secții, ateliere, servicii, birouri, etc., precum și asimilații lor stabiliți potrivit legii sau prin contractele colective de munca ori, după caz, prin regulamente interne.

Teoretic funcția de conducere presupune că salariatul are în subordinea sa cel puțin o persoană. Acești salariați pentru îndeplinirea atribuțiilor aferente funcțiilor lor pot avea nevoie de unități de transport. Pentru o entitate mică un autoturism poate fi suficient, iar pentru o întreprindere cu sute sau mii de angajați – categoric nu. Deducerea cheltuielilor pentru autoturismele utilizate de persoanele cu funcții de conducere de diferite nivele de raspundere nu poate fi echivalat pentru toate întreprinderile. Nu poate fi comparat numărul persoanelor cu funcții de raspundere într-o companie cu 2-3 angajați și o companie cu sute și miile de angajați.

Motivul privind presupusa utilizare a transportului de serviciu în alte scopuri decât cele de întreprinzător – și respectiv anularea pentru toți agenții economici a posibilității de deducere a cheltuielilor respective - este total neintemeiată și trebuie să fie analizată pentru fiecare agent economic în parte, așa cum prevede regula de bază stabilită de art .24, alin. (1) sau a art .102 al Codului Fiscal.

Așadar, prevederile propuse contravin normelor generale aplicabile și anume:

- Criteriilor generale privind constatarea deductibilității cheltuielilor suportate – potrivit art. 24 alin. (1) al Codului fiscal sunt permise spre deducere cheltuieli ordinare și necesare, achitate sau suportate de contribuabil pe parcursul anului fiscal, exclusiv în cadrul activității de întreprinzător.
- Condițiilor privind stabilirea dreptului de trecere în cont a TVA - potrivit prevederilor art. 102 al Codului fiscal se permite trecerea în cont a sumei TVA achitate sau care urmează a fi achitate pe valorile materiale, serviciile procurate pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător.

Având în vedere că autoturismele folosite de persoanele cu funcții de conducere sunt utilizate în cadrul activității de întreprinzător, faptul respectiv fiind confirmat prin documentele justificative (foile de parcurs, ordinele interne, calculele și note contabile, etc.), considerăm că prevederile respective privind limitarea deducerilor cheltuielilor, precum și a trecerii în cont a TVA nu sunt întemeiate și neargumentate economic.

Agentul economic este în drept să decidă asupra numărului de autoturisme necesare pentru cursul operațional și administrativ al activității

		<p>sale, iar cheltuielile aferente utilizării respectivelor mijloace de transport sunt ordinare și necesare pentru desfășurarea activității antreprenoriale în ansamblu. Persoanele cu funcții de conducere (indiferent de nivelul de conducere, superior sau inferior) îndeplinesc deplasări în interes de serviciu care aduc avantaje economice companiei prin majorarea vinzarilor, negocierea și încheierea parteneriatelor și alte operațiuni economice care sunt gestionate de către aparatul administrativ. Respectiv nu există temei economic de a le considera drept nedeductibile din punct de vedere al impozitului pe venit și a TVA.</p> <p>Evidența utilizării autoturismelor în scopuri de serviciu trebuie să corespundă realităților și să nu împiedice desfășurarea normală a activității de întreprinzător de către companiile care au nevoie de mașinile de serviciu. Astfel, modificarea propusă în proiect va defavoriza companiile mari în comparație cu companiile mici. Astfel, nu se ia în considerație faptul că în cadrul întreprinderilor mari în care sunt mulți angajați, personalul cu funcții de conducere nu se reduce doar la conducătorul întreprinderii, ci presupune existența mai multor șefi de direcții, iar luind în considerație specificul fiecărei ramuri de economie, activitatea șefilor de direcții presupune deplasări multiple pentru exercitarea atribuțiilor sale de serviciu și în primul rând pentru supravegherea personalului subordonat și a bunei desfășurări a activității economice (de producție, distribuție, vânzări etc.) a întreprinderii. Astfel, companiile mari acționează pe întreg teritoriul Republicii Moldova, în special prin intermediul filialelor sale. Astfel, întru asigurarea activității eficiente sînt numiți mai mulți administratori, care răspund de sectoarele sale și supraveghează domeniile de gestiune a acestora. În aceste circumstanțe autoturismul acordat managerilor companiei este necesar pentru exercitarea efectivă a atribuțiilor de serviciu ale acestora (de exemplu, în cazul instituțiilor financiare, directorii filialelor au necesitatea de a se deplasa la clienți sau la organele de stat pentru soluționarea chestiunilor de serviciu). Prin urmare, modificarea data nu ia în considerație interesele întreprinderilor mijlocii și mari, ci se axează doar pe activitatea întreprinderilor mici. Ca urmare, constatăm că persoane cu funcții de conducere în cadrul unei întreprinderi mijlocii și mari sunt mai multe, respectiv și parcul de autoturisme pentru aceste persoane trebuie să fie mai mare de 1 autoturism.</p> <p>De asemenea, apare din start întrebarea privind modul de delimitare a autoturismelor folosite de persoanele cu funcții de conducere și celelalte autoturisme înregistrate pe întreprindere, utilizate spre exemplu în domeniul vânzării, de personalul de distribuție și vânzare a contribuabilului. Astfel, există riscul că toate autoturismele (cu excepția autoturismelor pentru transportarea încărcăturilor grele, microbuzelor etc.) să fie în mod arbitrar atribuite la categoria de autoturisme utilizate de persoanele cu funcții de conducere.</p> <p>La fel, apare întrebarea referitor la organul competent să stabilească destinația autoturismului și în baza căror criterii, acte, metodologii? O regulă foarte generală în acest sens va duce la apariția unor decizii arbitrare, la abuz din partea inspectorilor și incontestabil la factorul coruptibil.</p> <p>Propunere: Este strict recomandabilă excluderea acestor 2 prevederi din proiectul de lege. În caz contrar ar putea fi înlocuită sintagma „de către persoanele cu funcții de conducere ale contribuabilului” cu „de către conducătorul/administratorul contribuabilului” sau sintagma „per agent economic” să fie substituită cu sintagma „per persoană cu funcție de conducere”.</p>
	<p>Art 24. Deducerea cheltuielilor aferente activității de întreprinzător</p> <p>Alin (13) se modifică</p>	<p>Art 24 din Codul fiscal la alin. (13), cuvintele „<i>aprobate anual de către conducătorii întreprinderilor</i>” se înlocuiesc cu textul „<i>stabilite de autoritățile de specialitate ale administrației publice centrale, împreună cu instituțiile de specialitate, cu avizul Ministerului Finanțelor, conform modului stabilit de Guvern.</i>”;</p> <p>Aceasta înseamnă că Ministerul Finanțelor propune ca normele rezidurilor, deșeurilor și perisabilității naturale pentru toate sectoarele ale economiei naționale să fie stabilite de autoritățile de specialitate ale administrației publice centrale (<u>cu condiția că acestea există și au competența necesară</u>), și nu de contribuabili care cunosc mai bine sectorul său de activitate.</p> <p>Constatare și propunere:</p>

Nu suntem de acord cu modificarea respectivă. Modificarea data este o încercare repetată de a reveni la un model istoric care și-a demonstrat ineficiența și la care s-a renunțat deja o dată. Codul fiscal în redacția anilor precedenți conținea prevederea respectivă privind stabilirea limitelor pentru deducere cheltuielilor cu reziduuri, deșeurii și perisabilității naturale. Având în vedere dificultățile apărute în administrarea și stabilirea acestor limite de către autoritățile de resort, prevederea respectivă a fost exclusă și substituită cu redacția actuală. Prin urmare este recomandabilă neadmiterea unor experiențe negative din trecut.

Considerăm că această modificare nu este oportună, ținând cont de faptul că cuantumul și valoarea deșeurilor și perisabilităților naturale este influențată de o serie de factori atât interni (echipamentul tehnologic utilizat, specificul producției fabricate și al procesului tehnologic, managementul și logistica resurselor), cât și externi (calitatea materiei prime, condițiile climaterice ș.a.) pe care îi pot prognoza doar managementul companiei în baza caracteristicilor activității de producție, cât și a condițiilor în care această activitate este desfășurată.

Astfel, considerăm că limitele de deducere a reziduurilor, deșeurilor și perisabilităților naturale pot fi determinate într-un mod mai obiectiv și pertinent de către managerii companiilor ce se bazează pe un raționament economic – tehnologic și expertiză câpătată în urma experienței dobândită în domeniul respectiv.

De asemenea, nu susținem modificarea propusă din următoarele motive:

- Modificarea propusă va duce la apariția unei proceduri administrative ce va crea impedimente și dificultăți suplimentare în activitatea normală a întreprinderilor. Astfel, luind în considerație specificul fiecărei ramuri, subramuri și întreprinderi din cadrul economiei naționale va fi imposibil într-un termen atât de scurt de a crea o structură a organelor administrației publice de stat îndreptățite să stabilească posibilitatea deducerii reziduurilor, deșeurilor și perisabilității naturale. Ca rezultat aceasta va duce la tergiversarea deducerii cheltuielilor la nivel de întreprinderi, iar autoritățile publice se vor confrunta cu un proces îndelungat de stabilire a competenței fiecărui organ în parte. Ori statul trebuie întâi de toate să aibă suficienți profesioniști/specialiști în fiecare domeniu al economiei naționale care să cunoască fiecare industrie, specificul acesteia și în baza proceselor tehnologice să elaboreze normele respective.
- Soluția propusă nu va duce la majorarea veniturilor la bugetul național, ci din contra va stimula fenomenul de corupție.
- La momentul de față nu există norme clare și racordate la condițiile din ziua de astăzi, a caror proces de elaborare și implementare se va întinde pe o perioadă îndelungată, motiv pentru care drept consecința se va recurge la niște regulamente și norme anacronice, care nu corespund realității și nu pot satisface necesitățile curente ale agenților economici.
- Domeniile de activitate ale agenților economici sunt într-o continuă și rapidă dezvoltare și schimbare, ceea ce face ca cuprinsul actelor normative care reglementează normele deducerii reziduurilor, deșeurilor și perisabilității naturale să ramână permanent în urmă și în final să influențeze negativ activitatea agenților economici precum și dezvoltarea economiei naționale.

În contextul alin. (3) al art. Art.XVIII al acestui proiect de lege, care prevede că în termen de până la 31 decembrie 2014 autoritățile de specialitate ale administrației publice centrale împreună cu instituțiile de specialitate vor elabora și aproba limitele privind deducerea reziduurilor, deșeurilor și perisabilității naturale, credem că este o utopie ca limitele deducerii reziduurilor, deșeurilor și perisabilității naturale să fie elaborate până la 31 decembrie 2014, pentru ca normele acestea nu au fost elaborate nici timp de 23 de ani de independentă.

Recomandare:

Totuși, având în vedere inițiativa statului de a reglementa mărimile deducerii cheltuielilor legate cu reziduuri, deșeurii și perisabilității naturale, ar putea fi examinată opțiunea stabilirii unui plafon maxim pentru astfel de cheltuieli în raport cu anumiți indicatori financiari (de exemplu, venit din vânzări).

Credem că autoritățile de specialitate pot aproba limitele menționate doar pentru extragerea reglementată (spre exemplu cea petrolieră) și doar cu condiția competenței necesare a autorității de reglementare. În acest caz propunem suplینirea alin. (13) cu următoarea sintagmă:

		„Daca limitele menționate la acest alineat nu au fost aprobate de autoritățile de specialitate în modul stabilit, deducerea se permite în limitele aprobate anual de către conducătorii întreprinderilor”. Credem de asemenea că limitele aprobate anual de către conducătorii întreprinderilor trebuie să fie valabilă până la sfârșitul anului fiscal, în cazul în care normele autorităților de specialitate se aprobă pe parcursul anului.
Art 26. Deducerea uzurii calculate Alin (9)		<p>Prin proiectul de lege art. 26, alin. (9) se propune spre abrogare. În Nota informativă se menționează că „în contextul revizuirii cheltuielilor permise spre deducere în scopuri fiscale, se propune anularea plafonului de 200 mii lei privind valoarea autoturismului pentru care se permite calcularea uzurii și deducerea acesteia în scopuri fiscale. Astfel, măsura dată are drept scop permiterea deducerii uzurii pentru întreținerea autoturismelor indiferent de valoarea acestuia”.</p> <p>Propunere: Salutăm această inițiativă. În același timp, recomandăm să fie ajustate și prevederile art. 27, alin. (2) al Codului fiscal, astfel încât acestea să se refere doar la autoturismele care au fost puse în funcțiune până la intrarea în vigoare a noilor prevederi.</p>
Art 31. Limitarea altor deduceri Alin (3) se modifică		<p>Art 31, alineatul (3) al Codului fiscal se completează în final cu textul <i>„Suma reducerilor pentru pierderi la active și la angajamente condiționale, calculată conform regulamentului aprobat de Banca Națională a Moldovei, care depășește pe cea calculată conform I.F.R.S., nu se permite spre deducere în scopuri fiscale.”</i></p> <p>Obiecții și propuneri:</p> <p>Regulile stabilite de reglementările Băncii Naționale a Moldovei (BNM) pentru calcularea reducerilor pentru pierderi la active și la angajamente condiționale sunt mult mai clare și ușor verificabile, inclusiv de inspectorii fiscali. Conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară la calcularea deprecierei activelor sunt aplicate metode de estimare. Estimarea nu întotdeauna este bazată pe metode matematice, diferă de la bancă la bancă și este destul de complicată.</p> <p>La calcularea reducerilor conform reglementărilor BNM se ia în calcul expunerea brută, fără a se ține cont de garanții de acoperire. Pentru determinarea mărimii deprecierei se ia în calcul expunerea netă, ținând cont și de gajurile aferente. Ca rezultat suma reducerilor calculate conform reglementărilor BNM este întotdeauna mai mare decât deprecierea calculată conform SIFR. Din acest motiv acest articol în redacția propusă nu are nici un sens. Propunem următoarea redacție de alternativă: „Instituțiilor financiare li se permite deducerea cheltuielilor de depreciere a activelor, al căror volum se determină conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.”</p>
Art 36. Alte deduceri Alin (1) se modifică		<p>La Art 36, alin. (1), cifra „10” se înlocuiește cu cifra „2”. Prin urmare se propune ca contribuabilul rezident să aibă dreptul la deducerea oricăror donații făcute de el pe parcursul anului fiscal în scopuri filantropice sau de sponsorizare, dar nu mai mult de <u>2%</u> (în loc de 10%) din venitul impozabil.</p> <p>Obiecții și propuneri:</p> <p>Micșorarea limitei pentru sponsorizări de la 10% la 2% din venitul impozabil este una drastică și nu este clar care sunt argumentele Ministerului Finanțelor în acest sens. Nici Nota informativă nu oferă o claritate, în condițiile că beneficiarii acestor donații sunt și autoritățile publice, instituțiile publice (spitalele, scolile, etc.), dar și casele de copii de tip familial. Argumentele din Nota informativă la proiect argumentează că în felul acesta se evită achitarea salariilor prin donații. Pentru acest argument trebuie să se evalueze impactul și să se dea cifre reale – câte evaziuni fiscale de acest fel s-au depistat și valoarea pierderilor la buget. Totodată, nu se ia în considerație impactul pozitiv al donațiilor în scopuri filantropice / de sponsorizare. De asemenea, nu este clar de ce a fost redusă limita anume la 2. Până la majorarea limitei la 10% Codul Fiscal prevedea 7% și reducerea la 2% trebuie să fie argumentată economic și juridic. Menționăm că în România (de</p>

unde probabil s-au inspirat autorii proiectului), limita de 2% este stabilită pentru persoanele fizice și donațiile din salarii.

Menționăm că AmCham în perioada 2010-2014 a insistat asupra revizuirii art. 36, alin. (1), dat fiind faptul că prevederile fiscale menționate nu stimulează efectuarea donațiilor în scopuri filantropice și de sponsorizare, defavorizând intenția companiilor de a suporta cheltuieli în acest sens. Argumentarea AmCham a inclus următoarele aspecte:

- (i) **plafonul redus - doar până la 10%** din venitul impozabil reprezintă o limitare semnificativă, mai ales, având în vedere faptul că la efectuarea donațiilor nemonetare în valoarea bunurilor transmise către beneficiarii donației, se include și TVA aferent achiziției acestora;
- (ii) **stabilirea plafonului de 10% aplicabil venitului impozabil este absolut neavantajoasă pentru companiile care constată pierderi fiscale.** Datorită diferitelor reguli de evidență în scopuri contabile versus în scopuri fiscale, unele companii obțin pierderi fiscale, comparativ cu profiturile obținute în realitate și reflectate în rapoartele financiare. Însă, plafonul în mărime de 10% se aplică nu profitului contabil, ci venitul impozabil. Respectiv, efectuarea donațiilor în scopuri filantropice prin efectul deducerii nu este nici populară, nici funcțională;
- (iii) **costurile adiționale privind impozitul pe venit în mărime de 10%.** Limitarea deducerii descrise la *punctele (i) și (ii)* de mai sus generează costuri fiscale adiționale - costuri cu impozitul pe venit de 12%, datorită înregistrării de către aceste entități a pierderilor fiscale, chiar dacă aceste companii dispun de toate confirmările necesare pentru justificarea cheltuielilor de sponsorizare și filantropie;
- (iv) **povara administrativă, din cauza cerințelor privind documentele justificative.** Potrivit art. 36, alin. (3) al CF, donațiile în scopuri filantropice sau de sponsorizare vor fi deduse **numai în cazul confirmării lor în modul stabilit de Guvern.** Hotărârea Guvernului nr. 489 din 4 mai 1998 („HG 489”), prevede o serie de documente care urmează să fie colectate de către companie în vederea confirmării donațiilor în scopuri filantropice și de sponsorizare, aceasta consumând timp și resurse administrative. Ba mai mult, companiile care nu dispun de toate documentele justificative prevăzute de HG 489, sunt în condiții mai favorabile, deoarece față de ele nu se aplică impozitul de 15% menționat. Cu alte cuvinte, statul nu motivează companiile de bună credință de a efectua donații, solicitând confirmările stabilite de HG 489, ci favorizează nejustificat companiile care tratează respectivele cheltuieli drept nedeductibile.

Una din propunerile AmCham a fost ca plafonul de deducere să nu fie stabilit în baza venitului impozabil (10% aplicabil venitului impozabil) ci în baza cifrei de afaceri (2% aplicabil cifrei de afaceri). Astfel, revizuirea tratamentului fiscal actual al donațiilor în scopuri filantropice sau de sponsorizare ar permite în mod eficient implementarea unor proiecte sociale în domeniile educației, sănătății etc., consolidând buna credință și formarea unui mediu sănătos în societate.

Din păcate propunerea AmCham nu doar că nu a fost susținută, ci și s-a recurs la înrăutățirea drastică a regimului existent. Considerăm că această modificare va determina reducerea substanțială a donațiilor în scopuri filantropice efectuate de către agenții economici către organizațiile non-profit (în favoarea autorităților publice și instituțiilor publice, organizațiilor necomerciale, precum și în favoarea caselor de copii de tip familial). Astfel, un număr mare de organizații de binefacere vor rămâne fără surse financiare și materiale considerabile pentru desfășurarea activităților caritabile și multe programe de ajutorare a păturilor social și economic vulnerabile nu vor putea fi realizate integral.

Modificarea propusa va duce la diminuarea implicației agenților economici în activitățile filantropice și de sponsorizare. Aceasta se va reflecta negativ în primul rând asupra ONG-urilor, precum și asupra instituțiilor sociale de stat ce beneficiau de un mare ajutor și suport din partea agenților economici. Activitatea filantropică și de sponsorizare se va reduce în primul rând din partea întreprinderilor mari, care manifestă implicații majore în domeniul social.

Activitatea multor organizații se bazează în primul rând pe donațiile din partea agenților economici, iar limitarea acestui suport va duce la o înrăutățire a activității unor astfel de organizații. Drept consecință a inițiativei date, vidul financiar format va trebui să fie completat prin finanțare din partea statului, în mărime de 100%. Astfel, măsura în cauză, în loc să ducă la obținerea de venituri adiționale la bugetul de stat, va provoca o reducere a implicației agenților economici în domeniul social și în cele din urmă la cheltuieli sporite din partea bugetului de stat pentru susținerea organizațiilor și instituțiilor care beneficiau de astfel de suport.

		<p><u>Tinind cont de gradul de sărăcie destul de înalt, dar și nivelul scăzut de implementare a unor proiecte sociale, nu considerăm oportună micșorarea plafonului dat.</u></p>
	<p>Art 36. Alte deduceri se completează cu alineatul (8)</p>	<p>Art 36 al Codului fiscal se completează cu alineatul (8) cu următorul cuprins: <i>„(8) Patronilor li se permite să deducă plățile efectiv suportate aferente indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obișnuite sau de accidente nelegate de muncă, conform art.4 al Legii privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr.289-XV din 22.07.2004.”.</i></p> <p>Propunere Având în vedere prevederile actuale ale legislației fiscale, precum și poziția oficială a Ministerului Finanțelor și IFPS, cheltuielile suportate aferente indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obișnuite sau de accidente nelegate de muncă sunt cheltuieli necesare și ordinare și, respectiv, sunt permise pentru deducere în scopuri fiscale conform prevederilor art. 24 alin. (1) din Codul fiscal.</p> <p>Introducerea acestor noi prevederi va crea confuzie privind tratamentul acestor cheltuieli în perioadele fiscale precedente.</p> <p>De asemenea, în scopul evitării dificultăților în interpretarea prevederilor Codului fiscal, considerăm necesară aducerea în concordanță noțiunilor utilizate în legislația fiscală cu noțiunile din Codul muncii. În mod special ne referim la noțiunea de „patron” care nu este utilizată în legislația muncii.</p>
	<p>Art 44. Metodele de evidență și aplicarea lor</p> <p>Alin (3) Lit c)</p>	<p>Dincolo de prevederile proiectului de lege, propunem completarea art.44 pct 3) din Codul fiscal cu litera c) în următoarea redacție: <i>„Articolul 44. Metodele de evidență și aplicarea lor (3) Prin contabilitatea de angajamente se înțelege metoda conform căreia: a) venitul este raportat la anul fiscal în care a fost câștigat; b) deducerea se permite în anul fiscal în care au fost calculate sau au fost suportate cheltuielile ori au fost efectuate alte plăți, cu condiția că aceste cheltuieli și plăți nu trebuie raportate la un alt an fiscal în scopul reflectării corecte a venitului. c) <u>veniturile și cheltuielile din lipsurile și plusurile de active și datorii constatate la inventariere, sumele amenzilor, penalităților și despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat, pierderile aferente producției rebutate care a fost fabricată în anii precedenți, sumele creanțelor compromise și datoriilor expirate decontate, abaterile costului efectiv al activelor de la cel normativ, primele calculate spre plată în perioada de gestiune curentă conform rezultatelor activității entității în anii precedenți, pierderile aferente returnării activelor livrate în anii precedenți, sumele reducerilor de preț, discounturilor și rabaturilor acordate/primite în perioada de gestiune pentru livrările/achizițiile efectuate în anii precedenți, se raportează și se deduc respectiv în scopuri fiscale în anul fiscal în care acestea au fost constatate, calculate și/sau acordate.”</u></i></p> <p>Sau eventual să fie făcută referința la noțiunea utilizată de legislația contabilă.</p> <p>Argumentare: Rugăm completarea acestui articol întru racordarea prevederilor Codului fiscal la prevederile SNC „Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile, erori și evenimente ulterioare” în aplicare din 01.01.2014.</p> <p>Unele companii se confruntă cu situația că, prevederea actuală din Codul Fiscal nu stabilește concret perioada fiscală de raportare pentru discount-uri acordate/primite în perioada de gestiune pentru livrările/achizițiile efectuate în anii precedenți, iar conform explicațiilor Ministerului Finanțelor, <u>în scopuri fiscale acestea urmează a fi raportate la anul fiscal în care au fost efectuate livrările și sau achizițiile dar nu la momentul acordării acestora.</u></p>

		Acest fapt va conduce la discordanțe între Raportarea veniturilor și cheltuielilor în scopuri fiscale cu Raportarea veniturilor și cheltuielilor în evidența financiară. La fel se va impune și prezentarea Declarațiilor cu privire la impozitul pe venit repetate pentru anii fiscali precedenți, ceea ce ar putea atrage sancțiuni pentru aprecierea incorectă a impozitului pe venit ale anilor precedenți și neplata impozitului pe venit în rate.
Art 79³. Prevederi speciale privind tratatele internaționale Alin (2)	Dincolo de prevederile proiectului de lege, propunem ajustarea art. 79 ³ alin. (2) al Codului fiscal. Alin. (2) al art. 79 ² prevede că certificatul de rezidență se prezintă în original pentru fiecare perioadă fiscală în care se achită venitul. Rugăm specificarea în alin. (2) că certificatul poate fi prezentat în original nu doar pe suport de hârtie, dar și în formă electronică. Motivul - majoritatea oficiilor fiscale (din UE) lucrează cu companiile pe cale electronică, prezentând certificate electronice, care pot fi accesate pe site-ul Oficiului Fiscal sau Ministerului Finanțelor al țării respective în orice moment necesar pentru a fi consultat, vizualizat. Acest fapt micșorează costurile de “transport”, expediere prin intermediul companiei de curier.	
Art 88. Reținerea impozitului din salariu Alin (6)	La pct. 27 recomandăm să fie făcută referința la art. 88 al Codului fiscal.	
Art 92. Achitarea impozitelor reținute la sursa de plată și prezentarea către organele fiscale și contribuabili a documentelor privind plățile și/sau impozitele reținute Alin (3)	La art. 92 alin. (3), textul „art.88–90 și 91” se înlocuiește cu textul „art.88–91”. Obiecții și recomandări: La prima vedere pare că este o propunere doar de redactare, însă de fapt se introduce un concept nou. Propunem excluderea pct. 30, deoarece în conformitate cu prevederile art. 90 ¹ alin. (4) beneficiarii nu sunt obligați să declare aceste venituri, iar corectitudinea reținerii și achitării impozitului la sursă poate fi verificată în cadrul controlului fiscal la plătitor. De asemenea, obligațiunea de a declara veniturile impozitate în conformitate cu prevederile art.90 ¹ din Codul fiscal va conduce la obligațiunea plătitorului de venit de a prezenta informația beneficiarului acestor plăți pînă la 1 martie al anului fiscal imediat următor celui în care au fost efectuate plățile în conformitate cu prevederile art. 92, alin. (4) din Codul fiscal. După cum este menționat mai sus, beneficiarul nu va utiliza această informație pentru determinarea venitului impozabil, iar pentru plătitor volumul de lucru se va majora semnificativ. Ca urmare, de către plătitor vor fi suportate și costuri suplimentare. De exemplu, o societate pe acțiuni cu număr mare de acționari (de exemplu, o bancă comercială cu mii de acționari) în rezultatul achitării dividendelor va fi obligată să declare și să prezinte informația cu privire la dividendele achitate și impozitul reținut pentru toți acționarii, ceea ce constituie un volum major de lucru. Drept alternativă, ar fi bine ca plătitorul (în cazul plăților cu reținere finală) să fie scutit de obligația de a prezenta informația beneficiarului acestor plăți pînă la 1 martie al anului fiscal imediat următor celui în care au fost efectuate plățile în conformitate cu prevederile art. 92, alin. (4) din Codul fiscal. De asemenea, în acest context propunem modificarea art. 92, alin. (4) din Codul fiscal în vederea excluderii obligațiunii prezentării informației persoanelor nerezidente, deoarece pentru confirmarea impozitului pe venit persoanele nerezidente utilizează Certificatul privind atestarea impozitului pe venit achitat în Republica Moldova (Forma 3-DTA-13), care se eliberează de către Inspectoratul Fiscal de Stat în conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr.101 din 05.02.2013, dar nu informația prezentată de către agentul economic.	

TITLU III (Taxa pe valoare adăugată)

<p>Art 93. Noțiuni generale pct. 3</p> <p>Împrumutul bunurilor fungibile se include în noțiunea de „livrare de mărfuri”</p>	<p>Prin modificarea propusă de pct. 31, împrumutul bunurilor fungibile se include în noțiunea de „livrare de mărfuri”.</p> <p>Obiecții și recomandări:</p> <p>Recomandăm să fie analizat în detaliu impactul fiscal din perspectiva TVA atât pentru împrumutător, cât și pentru împrumutat, având în vedere normele specifice prevăzute de Codul civil, precum și în vederea asigurării funcționalității acestei norme.</p> <p>Potrivit autorului, modificarea propusă vizează racordarea Codului fiscal la prevederile Codului Civil (art. 867 alin. (1)) și anume eliminarea tratărilor duale privind impozitarea cu TVA a mărfurilor transmise cu titlu de împrumut. Codul Civil definește bunurile fungibile drept bunuri care pot fi înlocuite cu altele în executarea unei obligații, fără a afecta valabilitatea plății.</p> <p>Având în vedere următoarele aspecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) <u>contractul de împrumut presupune restituirea bunului fungibil.</u> (ii) lipsa normelor clare în cazul restituirii acestor bunuri de către împrumutat (în ambele situații: împrumutatul este sau nu subiect impozabil cu TVA), precum și (iii) lipsa unui mecanism clar privind trecerea în cont a TVA aferent unor astfel de livrări, <p><u>recomandăm să fie analizat în detaliu impactul fiscal din perspectiva TVA atât pentru împrumutător, cât și împrumutat în vederea asigurării funcționalității acestei norme.</u></p> <p><u>De asemenea, reiterăm că modificarea dată implică considerarea împrumutului de bani ca fiind livrare de marfă, deoarece banii sînt întotdeauna bunuri fungibile. Totodată, art.293 alin.(2) Codului Civil prevede că prin act juridic bunurile pot fi considerate fungibile și invers, ceea ce va determina dificultăți în aprecierea unui împrumut ca fiind sau nu livrare de marfă.</u></p>
<p>Art 94. Subiecții impozabili alin. (1), litera d) alin. (2)</p> <p>Art 95. Obiectele impozabile alin. (1), litera d)</p> <p>Art 97. Valoarea impozabilă a livrării impozabile Alin. (6)</p> <p>Art 101. Modul de calculare și achitare a T.V.A se completează cu alineatele (4¹) și (4²)</p> <p>Art 102. Trecerea în cont a T.V.A. pe valorile materiale, serviciile procurate</p>	<p><u>Se introduce mecanismul taxării inverse pentru livrările efectuate pe teritoriul Republicii Moldova a proprietății gajate, proprietății ipotecate, proprietății sechestrate și a proprietății întreprinderilor declarate în proces de insolvență.</u></p> <p>Recomandăm amendarea noțiunii de subiect impozabil, noțiunii de livrare de mărfuri, valoarea impozabilă, trecerea în cont, termenele obligației fiscale aferente livrărilor efectuate pe teritoriul Republicii Moldova a proprietății gajate, proprietății ipotecate, proprietății sechestrate și a proprietății întreprinderilor declarate în proces de insolvență.</p> <p>Mecanismul taxării inverse propus de proiectul legii stabilește nașterea obligației TVA la nivelul cumpărătorului (beneficiarului) proprietății gajate, proprietății ipotecate, proprietății sechestrate și a proprietății întreprinderilor declarate în proces de insolvență.</p> <p><u>Este strict recomandabil ca amendamentele propuse să fie revizuite în vederea clarificării următoarelor aspecte:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Noțiunii existente de livrare de marfă prevăzute de art.93 al Codului fiscal potrivit căruia comercializarea mărfurilor gajate în numele debitorului gajist reprezintă livrare de mărfuri. ▪ Urmează a fi specificată expres situația în care proprietatea respectivă este livrată de către persoana înregistrată în calitate de contribuabil TVA în beneficiu unei persoane neînregistrate ca contribuabil TVA (cetățeni, nerezidenți, instituții publice etc.) ▪ Aplicabilitatea criteriilor de ajustare a valorii impozabile a acestei proprietăți, în condițiile generale existente prevăzute de art.97 al Codului fiscal (e.g. livrări sub cost); ▪ Clarificarea aspectelor ce țin de trecerea în cont a TVA aferent procurărilor pentru persoana care livrează această proprietate, în condițiile în care această tranzacție este una în afara scopului de TVA pentru această persoană.

<p>alin. (1¹) alin. (6), lit d)</p> <p>Art 108. Termenele obligației fiscale alin. (8)</p> <p>Art 117¹. Cazuri speciale de eliberare a facturilor fiscale Se completează cu aliniat nou</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Concretizarea datei exacte de emiterie a facturii fiscale. Dacă momentul predării (transmiterii) proprietății sau efectuării plății poate fi controlat de cumpărător, atunci data emiterii facturii fiscale – nu. Factura fiscală emisă de furnizor poate să ajungă cu întârziere la cumpărător. Ca rezultat TVA va fi transferat cu întârziere și deci va genera penalități pentru cumpărător.
<p>Se extinde dreptul de restituire a TVA pentru agenții economici, plătitori ai TVA, care începând cu 1 ianuarie 2015 efectuează investiții capitale în clădiri cu destinație de producere</p> <p>Articolul 101¹. Restituirea T.V.A. la investiții (cheltuieli) capitale Se completează cu alin. (1¹)</p>	<p>Salutăm această inițiativă. Perfecționarea legislației fiscale în acest domeniu va avea un impact favorabil asupra investițiilor noi în economia națională, în mod special investiții capitale care poartă și cele mai mari sume de TVA.</p> <p>Totodată, recomandăm să fie definită exact sfera de aplicare a acestui drept <u>prin concretizarea obiectelor pentru care se aplică aceste norme.</u></p> <p><u>În vederea evitării unor interpretări diferite, abuzuri în cadrul controalelor fiscale, recomandăm să fie revizuită redacția propusă prin:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> (i) <u>concretizarea obiectelor care cad sub incidență cu trimitere la actele normative existente, precum și</u> (ii) <u>inclusiunea expresă a aplicabilității acestui articol pentru alte active cu destinație de producție (ex. depozite).</u>
<p>Art 102. Trecerea în cont a T.V.A. pe valorile materiale, serviciile procurate</p>	<p>Art. 102, alin. (11) este completat cu următorul cuprins:</p> <p><i>„(11) Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pentru întreținerea, funcționarea și reparația autoturismelor folosite de către persoanele cu funcții de conducere ale contribuabilului, se trece în cont doar pentru un singur autoturism per agent economic. Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pentru întreținerea, funcționarea și reparația mai mult de un singur autoturism folosit de către persoanele cu funcții de conducere ale contribuabilului nu se trece în cont și se raportează la consumuri sau la cheltuieli.”</i></p> <p><u>(!!) Considerăm aceste modificări ca fiind total neargumentate. La acest capitol sunt actuale TOATE obiectiile de mai sus valabile pentru art. 24, alin. (5) al Codului fiscal.</u></p>
<p>Art 102. Trecerea în cont a T.V.A. pe valorile materiale, serviciile procurate</p>	<p>Recomandăm introducerea unui alineat care să clarifice dreptul de deducere a TVA aferent procurărilor efectuate pentru livrările care sunt în afara scopului de TVA.</p> <p>În prezent Codul fiscal nu include norme care să descrie dreptul de trecere în cont a TVA aferent procurărilor efectuate de către subiecții plătitori de TVA pentru efectuarea anumitor livrări, și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ livrările menționate la art. 95 alin. (2) al Codului fiscal; ▪ livrările de servicii care potrivit unor acte internaționale nu se impozitează cu TVA (ex. servicii de telecomunicații internaționale); ▪ livrarea pe teritoriul Republicii Moldova a proprietății gajate, proprietății ipotecate, proprietății sechestrate și a proprietății întreprinderilor declarate în proces de insolvență.

		Recomandăm introducerea unui alineat care să clarifice dreptul de deducere a TVA aferent procurărilor efectuate pentru livrările menționate anterior.
<p>Se exclud redevențele aferente importului de mărfuri din categoriile livrărilor scutite de TVA</p> <p>Art 103. Scutirea de T.V.A.</p> <p>Amendarea pct. 7</p>	<p><u>Recomandăm includerea unor prevederi aferente modului de impozitare cu TVA a redevențelor aferente mărfurilor care nu au fost incluse în valoarea în vamă și taxate cu TVA de autoritățile vamale.</u></p> <p>Potrivit autorului, modificarea are drept scop separarea serviciilor aferente activelor nemateriale care sunt scutite de TVA și administrate de organul fiscal de cele aferente importului de mărfuri, care urmează a fi impozitate cu TVA la importul mărfurilor ce includ în valoarea lor și valoarea redevențelor (royalty).</p> <p>Totuși, având în vedere criteriile aplicabile de apreciere a valorii în vamă a bunurilor importate, recomandăm să fie incluse prevederi exprese în cazul în care, pentru anumite cazuri specifice, redevențele nu sunt incluse în valoarea în vamă a bunurilor importate.</p> <p>De asemenea, recomandăm modificarea Codului Vamal în vederea stabilirii procedurii de includere a redevențelor în valoarea în vamă în cazul în care în momentul importului valoarea redevențelor nu poate fi stabilită (deoarece depinde de volumul vânzărilor și alți factori viitori). La moment asemenea procedură nu există, spre deosebire de practica UE sau chiar a Ucrainei. Prin urmare, orice corectare post-factum a declarațiilor vamale depuse în vederea achitării drepturilor de import din redevențe poate fi subiectul unor sancțiuni pentru completarea incorectă a declarațiilor vamale. În asemenea caz legislația vamală ar fi trebuit să permită o înțelegere între organul vamal și agentul economic, care să presupună întocmirea periodică a deciziilor de regularizare și respectiv calcularea drepturilor de import pentru redevențele pentru o perioadă anume (spre exemplu un an) și respectiv ajustarea tuturor declarațiilor vamale depuse anterior, fără risc de sancționare.</p>	
<p>Art 105. Livrările de mărfuri, servicii</p> <p>se completează cu alin. (5)</p>	<p>Articolul 105 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins: „(5) Livrarea serviciilor legate de importul de mărfuri se consideră parte a importului de mărfuri.”.</p> <p>Comentarii: Credem că acest alineat poate naște mai multe interpretări în procesul administrării fiscale și vamale. Deseori va fi dificil de constatat dacă livrarea anumitor servicii este legată de importul anumitor mărfuri sau nu, în mod special atunci când servicii se prestează cu mult după importul mărfurilor. Aceasta, ipotetic, ar presupune că chiar dacă prețul serviciilor este indicat distinct în contract, TVA la import se va achita la ce dată – la data trecerii mărfurilor peste frontiera vamală sau la data achitării plății pentru servicii?</p>	
<p>Art 108. Termenele obligației fiscale</p> <p>Alin (3) se modifică</p>	<p>Art. 108, alin. (3) va avea următorul cuprins: „(3) În cazul livrării de bunuri imobiliare, data livrării se consideră data înregistrării contractului de vânzare-cumpărare la notar.”;</p> <p>Propuneri: Propunem să fie coordonată această redacție cu prevederile art.93 pct.3) al Codului fiscal, art. 321 alin.(2) Cod Civil, art.40⁶ alin.(4) al Legii cadastrului bunurilor imobile, care prevad că livrarea de mărfuri reprezintă “transmiterea dreptului de proprietate asupra mărfii”, iar Codul Civil și Legea cadastrului bunurilor imobile prevad când are loc transmiterea dreptului de proprietate.</p>	
<p><u>Se introduce obligativitatea înregistrării în Registrul general electronic a</u></p>	<p><u>Recomandăm categoric excluderea acestor prevederi ABUZIVE din proiectul de lege!</u> Prin această modificare se subînțelege că toate facturile fiscale indiferent de sumă vor trebui înregistrate în Registrul general electronic al Facturilor fiscale. Ceea ce este inacceptabil din perspectiva tehnică, dar și cea practică.</p>	

<p><u>facturilor fiscale a căror valoare impozabilă a livrării de la care se aplică T.V.A., inclusiv cu semnul minus, depășește suma de zero lei.</u></p> <p>Art 118¹. Registrul general electronic al facturilor fiscale alineatul (1) se modifică</p> <p><i>La articolul 118¹ alineatul (1), textul „impozabile cu T.V.A. depășește suma de 100000 lei” se înlocuiește cu textul „de la care se aplică T.V.A., inclusiv cu semnul minus, depășește suma de zero lei.”.</i></p>	<p>De asemenea, este recomandabil ca Ministerul Finanțelor înainte de a propune asemenea concepte eronate să se consulte cu practica internațională, în mod special practica UE, în care un asemenea Registru nici nu există. De asemenea, este strict recomandabil ca Ministerul Finanțelor să analizeze de câte ori în decurs de doi ani s-au schimbat regulile funcționării Registrului general electronic al facturilor fiscale și care au fost cauzele de efectuare a acestor modificări. Ori se observă intenționat sau nu repetarea greșelilor care au dus la o administrare fiscală insuportabilă și riscuri total neargumentate de deducere a TVA aferente facturilor fiscale. Este evident că o normă atît de ABUZIVĂ nu are șansă la viață și este totalmente contrară principiilor de impozitare, practicii internaționale și intențiilor de a ușura administrarea fiscală.</p> <p><u>ESTE REGRETABIL CĂ DUPĂ DOI ANI DIN MOMENTUL LANȘĂRII ACESTUI REGISTRU CONTRADICTORIU, MINISTERUL FINANTELOR NU A FĂCUT CONCLUZIILE DE RIGOARE ȘI REPETĂ GREȘELILE CONCEPTUALE ADMISE ANTERIOR!</u></p> <p>În opinia noastră introducerea art. 118¹ în Codul fiscal a creat mult mai multe probleme decât beneficii. Agenții economici suportă o povară administrativă și riscuri neargumentat de mari, în condițiile în care beneficiile actuale ale Registrului electronic al facturilor fiscale sunt discutabile. Toate acestea chiar și cu condiția că plafonul de înregistrare este de 100 mii lei.</p> <p>Considerăm că această modificare este drept inoportună luând în considerare faptul că introducerea și înregistrarea <u>fiecărei facturi fiscale</u> în Registrul general electronic al facturilor fiscale va genera pentru companii drept un proces de administrare anevoios, de durată și neargumentat economic. Agenții economici care eliberează un număr mare de facturi fiscale, care nu au acces la o rețea de internet cu viteză mare etc. ar fi în incapacitatea de a respecta regulile date.</p> <p><u>Menționăm că datele informative despre facturile fiscale eliberate sunt declarate de către fiecare contribuabil TVA în anexa nr.2 la Declarația TVA ”Lista facturilor fiscale eliberate”, astfel aceeași informație va fi introdusă și procesată de 2 ori în sistemul electronic al serviciului fiscal, aceasta generând efort și costuri/cheltuieli suplimentare pentru companii.</u></p> <p><u>Așadar, având în vedere faptul că Declarația TVA conține lista tuturor facturilor fiscale eliberate sau primite, păstrarea în vigoare a acestor norme dublează obligația companiilor de furnizare a aceleiași informații. Totodată, aceste obligații suplimentare contravin principiului privind randamentul impozitelor și vor avea un impact negativ semnificativ asupra poziției Moldovei în rating-ul Doing Business.</u></p> <p><u>Luînd în considerație cele de mai sus, propunem să se excludă în general Art 118¹ din Codul Fiscal.</u></p>
<p>TITLU IV (Accizele)</p>	
<p>Anexa nr.1 la titlul IV al CF Majorarea accizelor la produsele petroliere</p>	<p>Considerăm nejustificată majorarea accizelor la produsele petroliere!</p> <p>Propunem ca majorarea accizelor să se refere doar la produsele de lux, și nu la produsele de bază (cum ar fi produsele petroliere). Moldova este aproape în totalitate dependentă de importul produselor petroliere și orice majorare esențială a accizelor la produsele petroliere duce inevitabil la inflație și la scumpirile în lanț.</p> <p><u>Menționăm că în anii precedenți au avut loc creșteri substanțiale a accizelor la produsele petroliere. Credem că majorarea semnificativă în fiecare an a acestor accize nu este nicidecum argumentată. De asemenea, precizăm că împreună cu devalorizarea esențială a valutei naționale, majorarea accizelor cu 9,3% la produsele petroliere va duce la majorări semnificative a prețurilor, care vor face economia națională și mai puțin competitivă pe plan regional.</u></p>

		<p>De asemenea, nu este clară rațiunea autorilor de a majora accizele cu 9,3%, în condițiile în care celelalte ajustări se efectuează la rata prognozată a inflației în mărime de 4,3%.</p>
	<p>Anexa nr.1 la titlul IV al CF Acciz la păcură</p>	<p>Aplicarea accizelor la importurile de păcură (Anexa nr. 1 la Titlul IV al Codului fiscal)</p> <p>Potrivit propunerilor de modificare a Codului fiscal, cota accizului pentru păcură (codul tarifar – 271019610; 271019630; 271019650 și 271019690) se va majora și va constitui 1,590 lei/tonă (aprox. 84 EUR/tonă) de la 1 ianuarie 2015.</p> <p>Înțelegem că Ministerul Finanțelor argumentează impunerea accizelor asupra importurilor de păcură prin <u>alinieră la prevederile directivelor europene, în special al Directivei 2003/96/CE a Consiliului din 27 octombrie 2003 privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității, precum și de lipsa laboratoarelor la frontiera de stat care să diferențieze produsul importat (motorină vs păcură).</u></p> <p>Suntem categoric împotriva aplicării accizului asupra importurilor de păcură pentru companiile industriale, datorită argumentelor expuse mai jos:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Companiile industriale care nu au acces la rețelele de gazificare ale întreprinderilor fiice ale MoldovaGaz, păcura și cărbunele sunt resursele energetice care pot fi utilizate ca o alternativă. În consecință, aplicarea accizului la importurile de păcură <u>majorează costurile companiilor producătoare din Republica Moldova și diminuează competitivitatea acestora pe plan internațional.</u> ✓ Scopul directivei 2003/96/CE din 27 octombrie 2003 privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității este să taxeze consumatorii care utilizează ineficient produsele energetice și să aplice scutiri parțiale sau totale pentru consumatorii industriali (art. 15 și 17 al Directivei) care utilizează produsele energetice pentru producerea energiei termice sau electrice. ✓ Directiva stabilește nu doar impozitarea indirectă a păcurii, dar și a gazelor naturale, cărbunelui, cocsului, electricității și combustibilului gazos (așa cum este menționat în Tabelul C din Anexa nr. 1 la Directiva 2003/96/CE). Totuși, s-a decis aplicarea accizului doar pentru importurile de păcură, dar nu și pentru alte produse energetice (gaz natural, cărbune), astfel cum prevede Directiva 2003/96/CE. ✓ Potrivit informațiilor prezentate în Tabelul C din Anexa nr. 1 la Directiva 2003/96/CE, rata minimă de impozitare aplicabilă pentru păcura grea este de 15 EUR/1,000 litri (ceea ce constituie aproximativ 15,2 EUR/tonă de păcură). Țările din regiune, precum România, au decis aplicarea în legislația lor fiscală a acestui plafon minim. <u>În același timp, Ucraina – celălalt stat vecin al Republicii Moldova, nu aplică în prezent acciz la livrările de păcură.</u> <p>Iar Republica Moldova (stat care nu dispune de resurse energetice proprii) aplică în prezent un acciz de aprox. 77 EUR (!) la fiecare tonă de păcură importată. Aplicarea în continuare a unei cote neproportionale comparativ cu statele vecine duce la diminuarea semnificativă a competitivității a producătorilor din Republica Moldova comparativ cu concurenții săi din România sau Ucraina, state în care există producție de păcură care se comercializează la prețuri inferioare celor din Moldova.</p> <p>Impozitarea în continuare a păcurei importate cu acciz poate duce la închiderea unor fabrici din Republica Moldova și lipsirea oamenilor de locuri de muncă.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Potrivit prevederilor Directivei 2003/96/CE, Consiliul UE trebuie să examineze periodic scutiile, reducerile și ratele minime de impozitare, ținând cont de competitivitatea întreprinderilor din Comunitate în contextul internațional. De asemenea, ar trebui să se acorde statelor membre flexibilitatea necesară pentru a defini și a implementa politici adaptate contextelor lor naționale.

		<p>Anumite scutiri sau reduceri în nivelul de impozitare se pot dovedi necesare, în special având în vedere riscurile pierderii competitivității la nivel internațional sau considerațiile de ordin social sau ecologic.</p> <p>În contextul celor expuse mai sus, considerăm că în cazul companiilor industriale care utilizează produsele energetice pentru generarea energiei termice și electrice (care ulterior sunt utilizate în procesul de producție) se poate aplica următorul tratament fiscal:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. anularea accizului pentru importurile de păcură pe teritoriul Republicii Moldova - Directiva 2003/96/CE (care în prezent nu este una obligatorie pentru Moldova) permite aplicarea unei astfel de scutiri; sau ii. aplicarea accizului la importul de păcură cu posibilitatea ulterioară de restituire a accizului. Astfel, se va asigura faptul că numai companiile producătoare vor putea beneficia de această facilitate.
	<p>Anexa nr.1 la titlul IV: la poziția tarifară 240220 la liniuța unu coloana 4, textul „75 lei + 24%” se înlocuiește cu textul „80 lei + 32%”;</p>	<p>Documentul Obiectivelor de politica fiscală și vamală pentru anul 2015 prevede creșterea cotei ad-valorem a accizei la țigaretile cu filtru de la 24% la 32% și o creștere a cotei specifice de la 75 lei la doar 80 lei.</p> <p>Această creștere vine în contextul în care în anul 2013 structura accizei a fost revizuită prin Legea Nr. 172 din 12.07.2013 și s-a revenit la o abordare sustenabilă pe termen lung, presupunând majorarea accizei bazată pe componenta specifică a acesteia.</p> <p>Continuitatea acestei abordări a fost asigurată și în anul 2014 prin Lega Nr. 324 din 23.12.2013, care prevede creșterea componentei specifice la țigaretile cu filtru de la 45 lei la 75 lei și menținerea componentei ad-valorem la același nivel – 24% (structură reconfirmată și prin Legea Nr. 47 din 27.03.2014).</p> <p>În acest fel au fost eliminate efectele adverse ale creșterii semnificative a componentei ad-valorem și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> • migrarea consumatorilor către produse din tutun comercializate la prețuri mai reduse și • influența politicii de preț a producătorilor față de veniturile la bugetul de stat <p>Concomitent, a fost redus riscul de augmentare a comerțului ilicit, sub forma de contrabandă și contrafacere, care afectează începând cu anul 2011 piața Republicii Moldova, periclitând piața legală de țigaretete. Este de menționat și faptul că majorarea accizei bazată pe componenta specifică este susținută și de politica fiscală a statelor-membre ale Uniunii Europene (UE) și este recomandată atât de Fondul Monetar Internațional, cât și de Organizația Mondială a Sănătății.</p> <p>Începând cu 1 ianuarie 2014, nivelul minim al accizei în statele-membre UE constituie 90 Euro pentru o mie de țigaretete. În prezent acciza minimă pentru o mie de țigaretete, care este plătită de cele mai ieftine țigaretete cu filtru din Republica Moldova este de cca. 8 Euro. Astfel, în conformitate cu angajamentele asumate față de UE în contextul Acordului de Asociere, Republica Moldova urmează să atingă nivelul minim de 90 Euro până în anul 2025.</p> <p>Având în vedere că obiectivele anunțate ale creșterii accizei sunt de majorare a veniturilor bugetare și de aliniere a sistemul fiscal național la normele Uniunii Europene, dorim să subliniem că orice majorare a componentei ad-valorem nu este sustenabilă pe termen lung.</p> <p>Aceasta nu asigură atingerea nivelului de 90 Euro în termenul stabilit, creând discrepanțe majore între segmentele pieții și generând migrarea consumatorilor către segmentele ieftine de preț și totodată riscul augmentării comerțului ilicit. De notat este și faptul că în prezent în Republica Moldova, diferența de preț dintre cele mai ieftine țigaretete și cele mai scumpe reprezintă 1400%.</p> <p>În scopul protejării stabilității pieții din Republica Moldova, a asigurării previzibilității veniturilor bugetare și a evitării efectelor adverse, care s-au manifestat în 2011-2013, se impune necesitatea revizuirii cotelor accizei propuse pentru anul 2015. Astfel, o politică fiscală bazată</p>

		<p>doar pe majorarea componentei specifice a accizei ar garanta previzibilitatea încasărilor bugetare, ar reduce dependența acestora de politica de preț a producătorilor și ar fi în concordanță cu practica europeană.</p> <p>Se propune includerea în documentul de Obiective fiscale și vamale pentru anul 2015 (dar și în documentul de Cadru bugetar pe termen mediu 2015-2017) a creșterii bazată pe componenta specifică din structura accizei.</p> <p>În acest context, este oportună formarea unui grup de lucru condus de către Ministerul Finanțelor, care să discute evoluția pe termen mediu și lung a structurii accizei la țigarele cu filtru, dar și la cele fără filtru și care să stabilească un calendar de creștere graduală a accizei la țigarete, în concordanță cu angajamentele asumate de Republica Moldova prin Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană.</p> <p>Pledăm pentru majorarea graduală a cotei accizei, bazată pe o structură echilibrată, rezonabilă și durabilă, care să asigure realizarea obiectivelor fiscale ale Guvernului, în ceea ce privește veniturile bugetare prin dezvoltarea unui calendar de creștere graduală a accizei pe termen lung, până în anul 2025. Aceasta ar permite asigurarea previzibilității și consistenței politicii fiscale a statului, fără a distorsiona piața articolelor din tutun și fără a stimula dezvoltarea fenomenului de trafic ilicit cu țigarete.</p> <p>În același context, este oportun ca orice viitoare majorare a ratelor accizei să fie efectuată în spiritul principiilor unei bune reglementări, promovate de Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare, fiind asigurată previzibilitatea, transparența, proporționalitatea și consistența.</p>
<p>TITLU V (Administrarea fiscală)</p>		
	<p>Art. 131. Organele cu atribuții de administrare fiscală</p> <p>alin. (1)</p> <p>Propunem de a puncta posibilitatea parteneriatelor publice-private, inclusiv în domeniul colectării de taxe și impozite.</p>	<p>Dincolo de prevederile proiectului de lege, propunem modificarea art. 131, alin. (1) al Codului fiscal după cum urmează: <i>Textul "și alte organe abilitate conform legislației" se substituie cu textul "și alte entități în condițiile contractelor de parteneriat publico-privat încheiate, conform legislației."</i></p> <p>Deși există Legea nr. 179 din 10.07.2008 cu privire la parteneriatul public-privat, care este și ea o lege organică, avînd în vedere practică aplicării legislației fiscale și utilizarea principiului aplicării legii speciale (Codului fiscal) considerăm important reiterarea posibilității organului fiscal de a semna contracte de parteneriat public-privat inclusiv în domeniul colectării de taxe și impozite.</p>
	<p>Art. 131. Organele cu atribuții de administrare fiscală</p> <p>alin. (5), lit. l)</p> <p>Reglementarea dreptului persoanei care dispune de un interes justificativ de a verifica dacă un potențial partener al său are sau nu restanțe curente la buget</p>	<p>Una din cele mai actuale probleme rămâne a fi reglementarea confuză în legislație a dreptului de a avea acces la informația despre datoriile/restanțele față de buget a unui agent economic și/sau persoana fizică.</p> <p>Este cunoscut faptul că unul din criteriile de bază de bonitate a unui partener este verificarea dacă acesta are sau nu restanțe față de buget. Actualmente conform art. 131 alin. (5) lit. l) doar "mijloacelor de informare în masa" li se oferă la solicitare "informația despre sumele de plăți achitate la bugetul public național și/sau încălcările fiscale dacă acest fapt nu este în detrimentul intereselor legale ale organelor de drept și judiciare".</p> <p>Considerăm important ca acest drept să-l poată avea orice agent economic (cu atît mai mult că îl au mijloacele mass media și nu este clar de ce sunt discriminați alți agenți economici care au un alt gen de activitate) care are un interes justificativ (intenția semnării unui contract, intenția de a fonda o întreprindere și a începe o afacere în comun, intenția de a adresa persoana în judecată pentru urmărirea datoriei</p>

		<p>restante etc.), în sensul Legii privind protecția datelor cu caracter personal.</p> <p>Propunere: Art. 131 alin. (5) lit. l) se completează după textul "mijloacelor de informare în masa" cu textul "sau altă persoană juridică sau fizică care dispune de un interes justificativ".</p>
	<p>Art 134. Drepturile organului fiscal și ale funcționarului fiscal</p> <p>Alin (1) lit. b) lit. e)</p>	<p>Art. 134, alin. (1) la lit. b) după cuvintele „<i>documente necesare</i>” se introduce textul „, , <u>iar în cazul ținerii evidenței computerizate să acceseze sistemele electronice</u>”;</p> <p>Art. 134, alin. (1) litera e) se completează în final cu textul „, , <u>și/sau să ridice de la contribuabil sistemele informaționale computerizate, mașinile de casă și control, în scopul verificării softurilor instalate în acesta, întocmind un proces-verbal similar modulului prevăzut la art. 145</u>”.</p> <p>Obiecții și recomandări: Se propune excluderea pct. 55, deoarece accesarea sistemelor electronice ale contribuabililor nu poate fi admisă din motive de securitate și asigurare a integrității datelor.</p> <p><u>În continuare sunt valabile toate comentariile de mai sus referitoare la Art 5. punctul nou 43) „Sisteme informaționale computerizate”.</u></p>
	<p>Art 180. Modificarea termenului de stingere a obligației fiscale</p> <p>Alin (3)</p>	<p>Art. 180 alin. (3) „<i>Amînarea sau eșalonarea stingerii obligației fiscale se acordă contribuabilului, cu calcularea majorării de întârziere în conformitate cu prevederile art.228, în cazul prejudicierii lui materiale în urma unei calamități naturale, catastrofe tehnogene sau altor circumstanțe excepționale și inevitabile.</i>”</p> <p>Obiecții și propuneri: <u>Cauzele invocate nu depind de voința contribuabilului. Acesta deja a suportat prejudicii materiale în urma unei calamități naturale, catastrofe tehnogene sau altor circumstanțe excepționale și inevitabile. Credem că în aceste cazuri ar fi mai corect să nu se calculeze majorarea de întârziere.</u></p>
	<p>Art 196. Regulile generale de executare silită a obligației fiscale</p> <p>Alin (5)</p>	<p>La art. 196, alin. (5) se completează în final cu textul „<i>Din momentul emiterii hotărîrii cu privire la executarea silită, este interzisă înstrăinarea de către contribuabil a bunurilor sub orice formă, inclusiv grevarea acestora, iar în cazul în care se admit asemenea cazuri, actele respective sunt nule de drept.</i>”.</p> <p>Obiecții și recomandări: Se propune excluderea pct. 61, deoarece această formulare aduce atingere drepturilor și intereselor creditorilor garanțați, prevăzute de Legea gajului și Legea ipotecii. Astfel, în cazul introducerii unor astfel de prevederi în legislație, creditorii gajști/ipotecari vor fi lipsiți de posibilitatea de a-și exercita dreptul său față de bunurile grevate cu gaj/ipotecă, pînă ce organul fiscal nu-și va recupera datoriile, fapt care contravine esenței noțiunii de „creditor garantat”.</p> <p>De asemenea, ținem să menționăm faptul că legislația în vigoare permite instituirea așa-numitului „gaj legal” în baza hotărîrii instanței de judecată. În această logică de idei organele fiscale pot, în temeiul hotărîrii judecătorești, să instituie gajul legal asupra bunurilor contribuabilului și, în ordine generală, în calitate de creditor garantat, să exercite dreptul de gaj/ipotecă asupra bunurilor contribuabilului în scopul recuperării obligațiilor fiscale. În acest context nu vor apărea conflicte cu interesele altor creditori gajști/ipotecari, deoarece relațiile dintre aceștia, modul de exercitare a dreptului de gaj/ipotecă și rangurile creditorilor sînt deja reglementate de legislația în vigoare;</p>

	<p>Art 228. Majorarea de întârziere (penalitatea)</p> <p>Se completează cu alin. (10)</p>	<p>Art. 228 se completează cu alin. (10) cu următorul cuprins: <i>„(10) Pentru sumele impozitelor și taxelor solicitate de către contribuabil spre restituire și restituite în mărimi mai mari decât suma calculată în condițiile legii, se calculează majorare de întârziere (penalitate) pentru suma restituită în plus pentru perioada care începe cu data restituirii efective la contul bancar al agentului economic, sau în contul stingerii datorilor acestuia, sau ale creditorilor lui față de bugetul public național și pînă la data recuperării acestora.”.</i></p> <p>Obiecții și recomandări: Credem că în cazul supraplăților din vina autorității fiscale și nu a contribuabilului, acesta din urmă nu trebuie să achite penalitatea.</p>
	<p>Art 253. Împiedicarea activității organului fiscal</p>	<p>La pct.71 este greșit indicat numărul articolului. În loc de Art. 253 este necesar de a indica Art. 254.</p>
<p>TITLU VI (Impozitul pe bunurile imobiliare)</p>		
	<p>Art 285. Furnizarea informației</p>	<p>Dincolo de prevederile propuse în proiectul de lege, propunem următorul subiect nou:</p> <p>Completarea art.285 din Codul Fiscal cu alin. (6) în următoarea redacție: <i>“6) Autoritățile publice și instituțiile finanțate de la bugetele de toate nivelurile, sunt obligate să prezinte subiecților impunerii specificații la art.277 punct 1) litera b) propoziția 2, Informația privind valoarea estimată a bunurilor imobiliare transmise în arendă sau locațiune, anual, în termen de pîna la data de 31 mai al anului fiscal în curs. În cazul neprezentării Informației Arendașului sau Locatarului în termenul stabilit, obligația de calculare și plată a impozitului pentru aceste bunuri imobiliare va trece la Locator.”</i></p> <p>Comentarii: Aceasta completare a Codului fiscal este solicitată din motivul că pe parcursul anilor contribuabilii se confruntă cu mari impedimente în obținerea acestor informații: - se invocă ca Informația este confidențială; - se transmit date eronate, spre exemplu Valoarea estimată (spre exemplu la un bun care nici nu a fost estimat conform datelor din Registrul OCT); - se solicita plata de 50 lei pentru transmiterea fiecărei Informații (Direcția Generală Locativ Comunală și Amenajare a Consiliului Municipal Chișinău); - Informația se prezintă cu întârziere și contribuabilii sunt nevoiți să prezinte dări de seamă corectate (pentru mai multe subdiviziuni) etc.</p>
<p>TITLU VII (Taxele locale)</p>		
	<p>Art 288. Noțiuni</p> <p>Dispozitiv publicitar – sistem de comunicare vizuală pentru</p>	<p>Art. 288 la pct. 8), după cuvintele „<i>publicității exterioare</i>” se introduc cuvintele „<i>și/sau oricărei altei informații aferentă activității de întreprinzător</i>”;</p> <p>Obiecții și recomandări:</p>

<p>plasarea publicității exterioare „și/sau oricărei alte informații aferente activității de întreprinzător”</p>	<p><u>În vederea evitării unor interpretări diferite, abuzuri în cadrul controalelor fiscale, recomandăm să fie specificată exact sfera de aplicare a noțiunii de dispozitiv publicitar cu referire la informațiile aferente activității de întreprinzător.</u></p> <p>Conform tehnicii legislative norma introdusă trebuie să fie clară și previzibilă, ori sintagma “<i>altă informație aferentă activității de întreprinzător</i>” este foarte interpretabilă. Aceasta se referă la publicitatea care se amplasează pe un dispozitiv publicitar sau la orice suport? Dacă e dispozitiv publicitar înseamnă că e vorba de publicitate, în sensul Legii cu privire la publicitate. Noua redacție bulversează conținutul legii și nu este clară amplasarea de informații de ce fel mai constituie obiect al impunerii.</p> <p><u>Se propune excluderea pct. 80, alienatul 2 și art. IV din Proiect</u>, deoarece plasarea unor informații se efectuează de către o mare parte din agenții economici ca urmare a cerințelor imperative ale actelor normative în vigoare și nu în scop de publicitate. De exemplu, în conformitate cu prevederile Legii despre reglementarea valutară nr.62-XVI din 21.03.2008 și ale Regulamentului cu privire la unitățile de schimb valutar, aprobat prin decizia Consiliului de Administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.53 din 05.03.2009, informația privind cursurile de cumpărare și vânzare la efectuarea operațiunilor de schimb valutar în numerar cu persoane fizice urmează a fi afișate pe panoul de reclamă pe care este indicată și denumirea unității de schimb valutar.</p> <p>De asemenea, urmează de menționat faptul, că în cazul în care denumirea agentului economic va fi echivalată publicității, aceasta va aduce atingere drepturilor consumatorilor, <u>deoarece toți agenții economici vor reduce denumirile sale la mărimea minimă de 0,5 m²</u>, fapt care nu va permite consumatorului să identifice în mod efectiv localul unde agentul economic prestează servicii;</p>
<p>Art 290. Subiecții impunerii Lit e)</p> <p>e) taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii – persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care dispun de unități comerciale și/sau de prestări servicii;</p>	<p>Propunem modificarea art. 290, lit. e), prin concretizarea subiecților impunerii cu taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii - persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care dispun de unități comerciale și/sau de prestări servicii, <i>pentru activitatea cărora este necesară autorizarea unității administrativ teritoriale</i> (sau eventual o altă redacție, astfel încât să fie clar că entitățile sau persoanele fizice care practică alt gen de activitate în baza unei licențe (spre exemplu acordate de BNM etc.) nu sunt subiecți ai impunerii.</p> <p>Și la art. 291, lit. (e) nu este clar ce se consideră unitatea de comerț și/sau de prestări servicii, deoarece în cazul companiilor de telecomunicații oricare antena de transmitere a semnalului poate fi considerată drept unitate de prestări servicii, iar în cazul instituțiilor financiare fiecare bancomat poate fi considerat unitate de prestare servicii.</p>
<p>Art 291. Obiectele impunerii și baza impozabilă</p> <p>q) la taxa pentru dispozitive publicitare – suprafața feței (fețelor) dispozitivului publicitar, a afișei, pancartei, panoului și a altor mijloace tehnice prin intermediul cărora se amplasează publicitatea exterioară.</p>	<p>Art. 291, litera q) va avea următorul cuprins: <i>„q) la taxa pentru dispozitive publicitare – suprafața feței (fețelor) dispozitivului publicitar pe care se amplasează publicitatea exterioară și/sau oricare altă informație aferentă activității de întreprinzător.</i> <u>Nu constituie obiect al impunerii dispozitivul publicitar amplasat la locul desfășurării activității de întreprinzător utilizat pentru afișarea denumirii agentului economic și a cărui suprafață nu depășește 0,5 m².</u>”</p> <p>Obiecții și recomandări: Considerăm că limitarea dispozitivului amplasat la locul desfășurării activității de întreprinzător utilizat pentru afișarea denumirii agentului economic la suprafața de 0,5 m² nu este argumentată, deoarece sunt companii cu denumiri mai mari și atunci aceste denumiri ar putea să nu se încadreze în această mărime și respectiv se vor impozita nejustificat cu taxa pentru dispozitive publicitare (deși scopul lor nu ar fi acela de publicitate ci de indicare vizibilă a denumirii agentului economic așa cum cere legislația).</p> <p>De asemenea de ce s-a ales anume suprafața de 50cm?</p>

		<p>Menționăm că art. 17 al Legii 1227/27.06.97 cu privire la publicitate prevede următoarele: „Art 17. Amenajarea locurilor de comerț și de prestări de servicii : <i>În locurile de comerț și de prestări de servicii, folosirea de către agenții activității de întreprinzător în interior și exterior a elementelor de design și amenajat artistic și arhitectural ce conțin emblema firmei, marca comercială, embleme, mărfuri sau imaginea lor, orice altă informație ce corespunde profilului întreprinderii nu se consideră publicitate”</i></p>
TITLU IX (Taxele rutiere)		
	Anexa nr.1 la Titlu IX	<p>Proiectul de lege propune majorarea cotei taxei pentru utilizarea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în RM <u>cu 50%</u>.</p> <p>Considerăm că o asemenea majorare bruscă este neargumentată și reprezintă o povară semnificativă atât pentru mediul de afaceri, cât și pentru cetățenii RM. Menționăm că în anii precedenți deja au avut loc majorări semnificative ale acestei taxe.</p>
Legea 1164/24.04.97 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal		
	<p>Art 24</p> <p>Alin (14) se exclude</p>	<p><u>Art. 24 alin. (14) al Legii nr.1164 / 24.04.1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal stabilește anumite facilități la achitarea impozitului pe venit pentru băncile comerciale și organizațiile de microfinanțare, în cazul în care cele din urmă acordă credite / împrumuturi pe termen lung (>3 ani) și termen mediu pentru finanțarea diferitor investiții capitale (spre exemplu, investiții destinate achiziționării mijloacelor fixe în scopul utilizării lor în activitatea economică a întreprinderii etc.).</u></p> <p>Recomandăm ca alin. (14) să fie păstrat în textul Legii, avînd în vedere importanța motivării investițiilor capitale pe termen lung.</p> <p><u>Mai mult decît atît, recomandăm ca alături de băncile comerciale și organizațiile de microfinanțare de această facilitate să beneficieze și companiile de leasing.</u></p>
Codul Vamal al Republicii Moldova		
	<p>Codul Vamal Art 1. Noțiuni principale 62) <i>culoar de control vamal</i> – circuitul determinat în mod automatizat, care trebuie urmat de declarația vamală pe durata procesului de control vamal. Fiecare culoar reprezintă un nivel de control care trebuie aplicat unei declarații vamale, după cum urmează: - <i>culoarul verde</i> – culoarul de</p>	<p><u>Este necesar de a clarifica diferența efectivă/practică între culoarul verde și cel albastru. Analiza riscurilor în vederea stabilirii necesității efectuării controlului ulterior este aplicată și culoarului verde.</u></p> <p>De asemenea, este necesară corelarea altor norme din Codul vamal. De exemplu, potrivit art. 185 alin. (1) lit. a) al Codului Vamal, controlul vamal este efectuat de colaboratorul vamal și constă în verificarea documentelor și informațiilor prezentate în scopuri vamale. Astfel, ar rezulta că controlul documentar este obligatoriu în toate cazurile, culoarul verde nefiind aplicabil.</p>

<p>control vamal care permite acordarea liberului de vamă fără efectuarea controlului documentar și fizic; - <i>culoarul albastru</i> – culoarul de control vamal care permite acordarea liberului de vamă <u>beneficiarilor de proceduri simplificate</u>, fără efectuarea controlului documentar și fizic, <u>cu aplicarea analizei riscurilor în vederea stabilirii necesității efectuării controlului ulterior</u>; la punctul 62) liniuța 4, cuvintele „beneficiarilor de proceduri simplificate” se exclud</p>	
<p>Legea privind plata pentru poluarea mediului nr.1540-XIII din 25 februarie 1998</p>	
<p>Art 8. alin. (1), sintagma „Serviciul Vamal” se înlocuiește cu cuvintele „Ministerului Mediului”.</p>	<p>Plata pentru emisiile de poluanți în aerul atmosferic de la autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova, în prezent, se percepe de la proprietarul acestora de către Serviciul Vamal. În condițiile în care proiectul prevede ca plata să fie percepută de către Ministerul Mediului pentru “<i>fiecare trecere a frontierei de stat</i>”, ne întrebăm dacă Ministerul va disloca serviciile relevante în toate punctele de trecere a frontierei de stat pentru a face posibilă colectarea plății. <u>Dacă da, considerăm că este necesară o analiză care să indice asupra faptului ca astfel de schimbări, cu costurile aferente acestora sunt imperios necesare.</u></p>
<p>Art 11 La alin. (1), sintagma „până la sau în momentul plasării” se înlocuiește cu sintagma „în termen de 10 zile după plasarea”;</p>	<p>Considerăm că varianta optimală pentru modificarea termenului, în acest caz este instituirea unui mecanism de achitare pentru toate importurile care au avut loc pe parcursul lunii și raportarea despre această achitare până la data de 10 a lunii ce urmează. Termenul propus, de 10 zile, este, în opinia noastră, un termen prea mic, greu de gestionat pentru agenții economici.</p>
<p>Intrare în vigoare Dispoziții finale și tranzitorii</p>	
<p>Art.XVIII Intrare în vigoare a Legii</p>	<p>Alin. (3) al art Art.XVIII prevede următoarele: <u>„(3) În termen de până la 31 decembrie 2014:</u> - <i>Ministerul Finanțelor, va crea Comisia de certificare a Ministerului Finanțelor și va elabora modul de certificare a sistemelor informaționale computerizate și softurilor elaborate pentru mașini de casă și control;</i> - <i>autoritățile de specialitate ale administrației publice centrale împreună cu instituțiile de specialitate vor elabora și aproba limitele privind deducerea reziduurilor, deșeurilor și perisabilității naturale.”</i></p>

		<p>Obiecții și recomandări: Credem că este o utopie ca limitele deducerii reziduurilor, deșeurilor și perisabilității natural să fie elaborate pînă la 31 decembrie 2014, pentru ca normele acestea nu au fost elaborate nici timp de 23 de ani de independență. Parerea noastră este ca Codul fiscal trebuie sa prevada cum se deduc reziduurile, deșeurile și perisabilitatea naturala și în cazul cînd normele nu sînt aprobate de autoritatile competente, pentru a evita situațiile cînd autoritățile publice nu vor acoperi toate domeniile în termenul alocat.</p> <p>În partea ce ține de crearea Comisiei de certificare de către Ministerul Finanțelor precum și elaborarea modului de certificare a sistemelor informaționale computerizate și softurilor elaborate pentru mașini de casă și control, vedeți comentariile noastre la începutul acestui aviz.</p>
--	--	--